

**Syddanske elevers
valg af videregående
uddannelse**

Forord

I Region Syddanmark er vi optaget af, at der er adgang til gode uddannelsesmuligheder i hele regionen, og at der er adgang til den arbejdskraft, som de lokale virksomheder og det offentlige arbejdsmarked har brug for.

Det gælder for alle uddannelsesniveauer, herunder de videregående uddannelser, hvor Syddanmark er kendetegnet ved at have en forholdsvis decentral struktur.

I dele af Syddanmark vælger mange af de gymnasiale dimittender imidlertid at tage en videregående uddannelse uden for regionen. En stor del af de dimittender, der fraflytter regionen og har eller får en mellemlang eller lang videregående uddannelse, flytter ikke tilbage til regionen inden for 15 år efter, at de afslutter grundskolen. Dermed er der værdifulde kompetencer, der ikke vender tilbage til regionen. Samtidig er der færre højtuddannede tilflyttere til regionen, end der er højtuddannede fraflyttere fra regionen.

Denne analyse belyser syddanskernes valg af videregående uddannelse, ved at undersøge, hvad der er afgørende for eleverne i deres valg af både videregående uddannelse, uddannelsesinstitution og studieby.

Analysen undersøger først, hvad gymnasieeleverne lægger vægt på, når de skal vælge uddannelse, -institution og studieby. Denne del af analysen bygger på spørgeskemadata indsamlet af Region Syddanmark blandt 3.g'ere og 2. hf'ere på de syddanske gymnasier og VUC'er i foråret 2023. Derefter belyses hvilke videregående uddannelsesinstitutioner, som tidligere elever på de syddanske gymnasier er startet på. Denne del af analysen bygger på data fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Ambitionen er, at analysen bidrager med et nyttigt og relevant vidensgrundlag om syddanske elevers uddannelsesvalg, som blandt andet kan indgå i det videre arbejde med relevante samarbejdspartnere om at skabe gode uddannelsesmuligheder i hele regionen.

God læselyst!

Indhold

2 Forord

3 Sammenfatning

5 Hvad ved vi allerede?

DEL 1: HVAD ER VIGTIGT FOR ELEVERNE I DERES VALG?

7 Introduktion til del 1

8 Valg af uddannelse

18 Valg af uddannelsesinstitution

23 Valg af studieby

27 Overvejelser om at flytte tilbage

DEL 2: HVOR STARTER DIMITTENDER FRA SYDDANMARK UDDANNELSE?

33 Introduktion til del 2

METODE OG APPENDIKS

39 Metode, del 1

42 Metode, del 2

43 Appendiks

Sammenfatning

I analysen undersøger vi valget af videregående uddannelse for at inspirere til arbejdet med at gøre det attraktivt for studerende at læse deres videregående uddannelse i Syddanmark.

Dette belyses på to måder: I del 1 har vi i en spørgeskemaundersøgelse spurgt 3.g'ere og 2.hf'ere på de syddanske gymnasier og VUC'er, hvad de lægger vægt på, når de skal vælge videregående uddannelse. I del 2 undersøger vi, hvor dimittender fra syddanske gymnasier og VUC'er er startet uddannelse ud fra Uddannelses- og Forskningsministeriets registerdata. I det følgende gennemgår analysens fire hovedpointer, som også fremgår af boksen nedenfor.

DEFINITION

Gruppen, **der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet**, defineres i analysen som de elever, der i figuren øverst side 9 angiver: "ja, jeg vil helt sikkert læse videre", "ja, jeg overvejer at tage en videregående uddannelse" eller "jeg har ikke truffet beslutning om det/ved ikke".

- Næsten halvdelen er sikre på, de vil læse videre:** Knap halvdelen af eleverne (45 pct.), der er i gang med 3.g eller 2.hf i Syddanmark, angiver, at de er helt sikre på, at de vil læse en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet. Lidt mere end hver fjerde (26 pct.) overvejer at læse videre, mens 8 pct. ikke regner med at læse videre inden for to år.
- Kompetencer, interesser og jobmuligheder er vigtige i valget af uddannelse:** Eleverne lægger vægt på uddannelsens match med deres kompetencer og interesser samt jobmuligheder, når de skal vælge videregående uddannelse.
- Mange planlægger at flytte væk for at studere - men nogle overvejer at vende tilbage igen bagefter:** Syv ud af 10 elever (71 pct.), der er i gang med 3.g eller 2.hf i Syddanmark, og som potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, planlægger at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere. Blandt den gruppe af elever, der planlægger at flytte væk for at studere, kan knap hver tredje forestille sig at flytte tilbage til byen inden for et par år efter endt videregående uddannelse.
- Fynske dimittender søger til SDU, og de sydjyske søger til AU:** Der er forskel på, hvor de syddanske elever starter på en videregående uddannelse. De elever, der har gået i gymnasiet på Fyn, søger i højere grad mod Syddansk Universitet og UCL, mens eleverne fra sydjyske gymnasier søger mod Aarhus Universitet og UC Syd.

SÅDAN HAR VI GJORT: SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN (DEL 1)

Del 1 af analysen, og de tre første hovedpointer, bygger på data indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse. Undersøgelsen er gennemført af Region Syddanmark med hjælp fra de syddanske gymnasier og VUC'er, der har distribueret spørgeskemaet til sine elever. Dette giver forskelle på hvor mange elever fra hvert gymnasium, der har besvaret spørgeskemaet. Der er 1.401 elever, der har gennemført spørgeskemaet (eksklusiv frasorterede besvarelser). Det giver en svarprocent på cirka 13,5 pct. af eleverne, der er i gang med 3.g eller 2.hf på syddanske gymnasier. På side 40-41 kan du se hvilke gymnasier, respondenterne går på samt fordelingen af respondenter i forhold til en række baggrundsvariable. På enkelte baggrundsvariable er respondenterne ikke repræsentative i forhold til hele målgruppen, hvilket fremgår af side 39. Alle de nævnte sammenhænge er statistisk signifikante (95 pct. signifikansniveau) med mindre andet er angivet. Dette er testet ved OLS-regression, og du kan læse mere herom på side 39.

SÅDAN HAR VI GJORT: REGISTERDATA FRA UFM (DEL 2)

Del 2 af analysen, og den sidste hovedpointe, bygger på registerdata fra Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM), som viser, hvor eleverne, der har afsluttet en gymnasial uddannelse på en institution i Region Syddanmark i et bestemt år, er startet uddannelse. Der er alene tale om det første sted, hvor eleven er startet uddannelse, og data tager derfor ikke højde for frafald og eventuelt ny påbegyndt uddannelse. Du kan læse mere om disse data på side 42.

1. Næsten halvdelen er sikre på, de vil læse videre

Knap halvdelen (45 pct.) af eleverne i 3.g/2.hf er sikre på, at de vil læse videre inden for to år efter, de har afsluttet deres gymnasiale uddannelse. Det vil sige, at de maksimalt planlægger at holde to sabbatår mellem gymnasiet og en videregående uddannelse. Kun 8 pct. regner ikke med at læse videre. Knap tre ud af fem af eleverne (59 pct.), der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, har en konkret uddannelse i tankerne, som de gerne vil læse.

2. Kompetencer, interesser og jobmuligheder er vigtige i valget af uddannelse

Når de elever, der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, skal pege på hvilke tre forhold, der er vigtige i deres valg af uddannelse, er det især matchet med elevens kompetencer og faglige interesse samt jobmulighederne efter uddannelsen, der fremhæves. I forbindelse med valget af uddannelsesinstitution er det studiemiljøet, der lægges vægt på samt mulighederne for at komme ind på denne institution i forhold til fx karaktergennemsnit. I valget af studieby er det ligeledes et godt studiemiljø i byen, der lægges vægt på, men også gode muligheder for et studiejob i byen har betydning for mange elever.

3. Mange planlægger at flytte væk for at studere - men nogle overvejer at vende tilbage igen bagefter

71 pct. af dem, der potentielt påbegynder en videregående uddannelse inden for to år efter deres gymnasiale uddannelse, har planer om at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere. Dette betyder ikke nødvendigvis, at de flytter fra kommunen eller regionen, men alene byen. Cirka en tredjedel (31 pct.) af dem, der planlægger at flytte væk for at studere, kan forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter endt uddannelse, mens godt en tredjedel (37 pct.) ikke kan forestille sig dette. Særligt nærhed til familien har betydning for dem, som kan forestille sig at flytte tilbage til byen. Blandt dem, som ikke kan forestille sig at flytte tilbage til byen, peges der især på byens størrelse, for få aktiviteter i byen og jobmuligheder som årsager.

4. Fynske dimittender søger til SDU, og de sydjyske søger til AU

Selvom en stor del af eleverne planlægger at flytte væk for at studere, viser data fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, at der på tværs af Syddanmark er forskel på, hvor dimittender starter uddannelse. 33,6 pct. af 2020-dimittender fra fynske gymnasier/VUC'er, der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder, er startet på Syddansk Universitet (SDU) på Fyn. Det er dermed den uddannelsesinstitution, flest fynske dimittender starter på efterfulgt af UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole på Fyn. For dimittender fra et sydjysk gymnasium/VUC er det derimod Aarhus Universitet (AU), som den største andel er startet på (23,0 pct.) og UC Syddanmark (13,1 pct.).

Hvad ved vi allerede?

I dette afsnit gennemgås nogle af de undersøgelser, der i forvejen findes på området om elevers overvejelser i valg af videregående uddannelse og studieby.

Faktorer med betydning for studievalg

Der er flere faktorer, som har indflydelse på de unges valg af videregående uddannelse - ifølge de unge selv. Faglige interesser, ønske om dannelse og gode beskæftigelsesmuligheder, og det gælder uanset hvilken type uddannelse, eleven starter på (EVA, 2017; EVA, 2021a). Også muligheden for at få et job, hvor man kan gøre en forskel for andre angives af unge som havende betydning for deres studievalg (EVA, 2021a). Disse forhold har derfor givet inspiration til de spørgsmål, vi har stillet til de syddanske gymnasieelever i spørgeskemaundersøgelsen. Der er også en række - formentlig mere ubevidste faktorer - såsom socioøkonomisk status, der kan påvirke de unges uddannelsesvalg, men dette ligger uden for rammerne af denne analyse. Her kan dog fx nævnes forældrenes indkomst som beskrevet i DEA (2023).

Afklarede unge får mest støtte

De fleste unge er afklarede omkring deres uddannelsesvalg og vælger en specifik uddannelse i god tid inden ansøgningsfristen. Knap halvdelen (48 pct.) traf beslutningen om hvilket studie, de gerne vil søge ind på, mere end et halvt år før ansøgningsfristen, mens 17 pct. først træffer den endelige beslutning om valg af uddannelse i løbet af den sidste måned op til ansøgningsfristen. Tre ud af fire (74 pct.) var afklarede omkring deres studievalg på ansøgnings-tidspunktet (EVA, 2017).

En undersøgelse fra EVA (2021b) viser samtidig, at det er de afklarede studerende, der får mest støtte fra deres omgangskreds i processen med valg af uddannelse sammenlignet med gruppen af unge, der er i tvivl om deres uddannelsesvalg. Samme undersøgelse viser, at kvinder i højere grad oplever at få støtte i deres valg af studie end mænd. Derfor undersøger vi også forskellen i opfattet støtte mellem mænd og kvinder.

Forældres uddannelse har indflydelse på de unges valg af studieby

Forældrenes uddannelsesmæssige baggrund har større betydning for, om unge påbegynder en videregående uddannelse end afstanden til den pågældende uddannelse (Høst og Sørensen, 2015). Afstanden

har dog betydning for hvilken uddannelsesretning, som den unge vælger, men det gælder kun for unge, hvor forældrene ikke har en lang videregående uddannelse (LVU). Blandt de unge, hvor forældrene ikke har en LVU, er der større sandsynlighed for at dem, der kun har mellem 0-40 km til et universitet, påbegynder en universitetsuddannelse sammenlignet med dem, der har mere end 40 km til et universitet. Denne sammenhæng gælder ikke for unge, hvor mindst én forælder har en LVU (Høst og Sørensen, 2015). Derfor kontrollerer vi for blandt andet forældres uddannelsesniveau i en række af de sammenhænge, vi tester i analysen.

Fire ud af fem gymnasieelever ved eller tror, de vil tage en videregående uddannelse

I en undersøgelse fra EVA angiver knap 80 pct. af eleverne, der går på en gymnasial uddannelse, at de ved eller tror, at de vil tage en videregående uddannelse. Hf er den uddannelse, hvor færrest ved eller tror, de vil tage en videregående uddannelse. Elever på Htx og Hf er i højere grad bevidste om præcis, hvilket fremtidigt arbejde de ønsker (EVA, 2023).

Unge bør betragtes som "potentielle tilbageflyttere"

Mærsk (2022) peger på, at man som landdistriktskommune eller periferiområde bør betragte unge, der flytter til større byer, som "potentielle tilbageflyttere" i stedet for at betragte dem som "flyttere". Det at være mobil og flytte kan være vigtigt for unges identitet (Mærsk, 2022: 11). Derfor undersøger vi, om de unge kan forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, efter endt uddannelse.

Kilder

DEA (2023): Social baggrund og valg af videregående uddannelse og job
EVA (2017): Unge vælger studie med både hjerne og hjerte - og tager ikke let på det
EVA (2021a): Studievalgsbegrundelser: Hvem lægger fokus på hvad i studievalget?
EVA (2021b): Hvilke unge får støtte i studievalget?
EVA (2023): Unges valg af gymnasial uddannelse
Høst, A. K., & Sørensen, E. S. (2015). Unges afstand til de videregående uddannelser. Hvor langt har unge i Danmark til en videregående uddannelse? Og er der en sammenhæng mellem afstanden og deres uddannelsesvalg? Kraks Fond Byforskning.
Mærsk, Eva (2022): "There and Back Again. The intertwining of educationally related (im)mobility choices of young adults from peripheral regions with contemporary identity and place narratives"

DEL 1: HVAD ER VIGTIGT FOR ELEVERNE I DERES VALG?

Introduktion til del 1

Eleverne skal grundlæggende træffe tre valg, når de vil studere: Hvad de vil studere (uddannelse), hvor de vil studere (uddannelsesinstitution), og hvor de vil bo, mens de studerer (studieby).

Figuren nedenfor viser, at mere end fire ud af fem elever (81,5 pct.), der potentielt starter på en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, vælger hvilken uddannelse, de gerne vil læse, før de vælger studieby og uddannelsesinstitution.

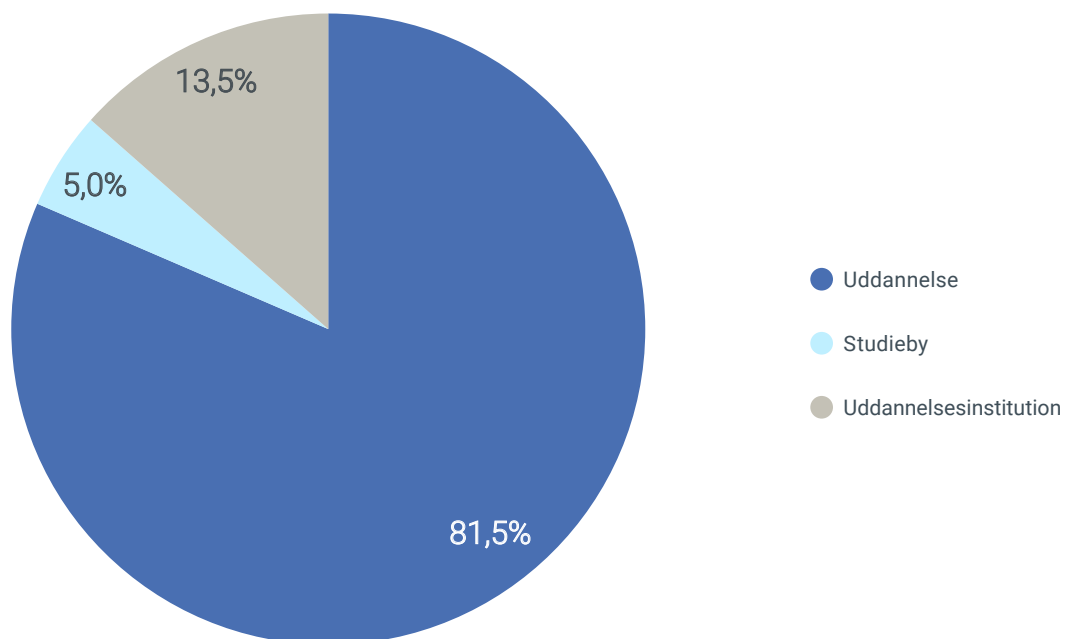
Der er dog også en række elever (18,5 pct.), der vælger enten uddannelsesinstitution eller studieby først. Én elev uddyber eksempelvis: "[Jeg] vil bare til København, [nuværende by] er en kedelig by uden noget kulturliv". Dog bør det bemærkes, at der kan være et bias i forhold til, at nogle elever ikke har lyst til at angive, at byen og institutionen faktisk har stor betydning for deres valg, hvis de fx føler, at de altid er blevet opfordret til at skulle vælge uddannelse først. Dette kaldes også *social desirability bias*.

I denne del af analysen undersøger vi, hvad der er

vigtigt for de elever, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse, når de skal vælge henholdsvis uddannelse, uddannelsesinstitution og studieby. Afsnittet afsluttes med en analyse af, hvad de elever, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse, angiver, har betydning for, om de kan forestille eller ikke forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i på nuværende tidspunkt, inden for et par år efter endt uddannelse.

Afsnittet bygger på en spørgeskemaundersøgelse gennemført af Region Syddanmark blandt elever på de syddanske gymnasier og VUC'er, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse (3.g og 2.hf). Du kan læse mere om spørgeskemaundersøgelsen på side 39. Nogle grupper er over-/underrepræsenteret i spørgeskemaundersøgelsen, hvilket ligeledes fremgår af side 39.

Prioritering af uddannelse, uddannelsesinstitution og studieby

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Hvilket udsagn passer bedst på dig?" med de tre svarmuligheder "Jeg vælger først hvilken uddannelse, jeg gerne vil læse, derefter overvejer jeg byen og uddannelsesinstitutionen" ("Uddannelse"), "Jeg vælger først hvilken by, jeg gerne vil læse i, derefter overvejer jeg hvilken uddannelse og uddannelsesinstitution" ("Studieby") og "Jeg vælger først hvilken uddannelsesinstitution, jeg gerne vil læse på, derefter overvejer jeg hvilken uddannelse" ("Uddannelsesinstitution"). Svarmulighederne var randomiseret. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Valg af uddannelse

Flere end ni ud af ti læser potentielt videre

En stor del af eleverne, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse i Syddanmark, overvejer at læse videre inden for to år efter, at de har afsluttet deres gymnasiale uddannelse. Det vil sige, at de maksimalt planlægger at holde to sabbatår mellem gymnasiet og en videregående uddannelse. Knap halvdelen (45 pct.) er sikre på, at de gerne vil læse videre, mens 8 pct. ikke regner med at læse videre. Mandlige elever er mere usikre på, om de vil læse videre, end kvinderne er. Også ældre elever og elever på Hf er mere usikre på, om de vil læse videre sammenlignet med henholdsvis yngre elever og elever på Stx, Hhx, Htx og IB. Elever på Hf er dog typisk ældre end elever på de øvrige gymnasiale uddannelser, så der kan være et sammenfald mellem disse to grupper*.

Til sammenligning var der 57,9 pct. af de elever, der fuldførte en gymnasial uddannelse i Syddanmark i 2020, der pr. 1. oktober 2022 havde påbegyndt en videregående uddannelse (Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik, se side 33-34).

Gymnasieelever overvejer erhvervsuddannelser

Ser man på hvilken type af videregående uddannelse, som eleverne overvejer at læse (det var muligt at angive op til to svar), svarer næsten tre ud af fem (58 pct.) af de elever, der potentielt starter på en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, at de overvejer en mellemlang videregående uddannelse. Også en lang videregående uddannelse overvejes af mere end halvdelen (51 pct.). 6 pct. af eleverne, der potentielt starter på en videregående uddannelse efter gymnasiet, overvejer også en erhvervsuddannelse efter gymnasiet.

Samtidig er der 16 pct. af dem, der ikke regner med at læse videre inden for to år, som angiver, at udsagnet "Jeg forventer at tage en erhvervsuddannelse efter, jeg har færdiggjort min gymnasiale uddannelse" i meget høj eller høj grad har betydning for deres valg om ikke at læse en videregående uddannelse. Der er således nogle gymnasieelever, som har et ønske om at tage en erhvervsuddannelse efterfølgende.

Kompetencer og jobmuligheder er vigtige i valget

Flere end tre ud af fem elever (62 pct.), der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, har en konkret uddannelse i tankerne, som de gerne vil læse. Spørger man eleverne hvilke tre forhold, der har størst betydning for deres valg af uddannelse, lægges der især vægt på, at uddannelsen passer til elevens faglige interesser og kompetencer samt jobmulighederne efter uddannelsen. Betydningen af interesser og jobmulighederne er i tråd med tidligere undersøgelser (se side 5).

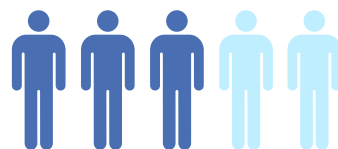
Støtte og forventninger hos familien

Eleverne finder støtte i uddannelsesvalget forskellige steder, men mest udbredt er det at få støtte fra sine forældre/værge, anden familie end forældre samt venner. Derudover oplever mere end hver fjerde (26 pct.), at de i meget høj eller høj grad har fået støtte i deres uddannelsesvalg fra en vejleder eller underviser på deres gymnasium, mens 17 pct. har fået støtte fra Studievalg Danmark. Mere end halvdelen af eleverne (57 pct.) tror desuden, at deres familie forventer, at de tager en videregående uddannelse. Eleverne henter dermed både støtte hos familien, men de oplever også at blive mødt af forventninger fra familien.

*Uddannelsesstatistik.dk, tabellen "Bestandstal for de gymnasiale uddannelser fordelt på afdeling og klassetrin"

45,3 %

af de syddanske elever på sidste år af deres gymnasiale uddannelser vil helt sikkert læse videre inden for to år

61,5 pct. af eleverne* har en konkret uddannelse i tankerne, som de gerne vil læse

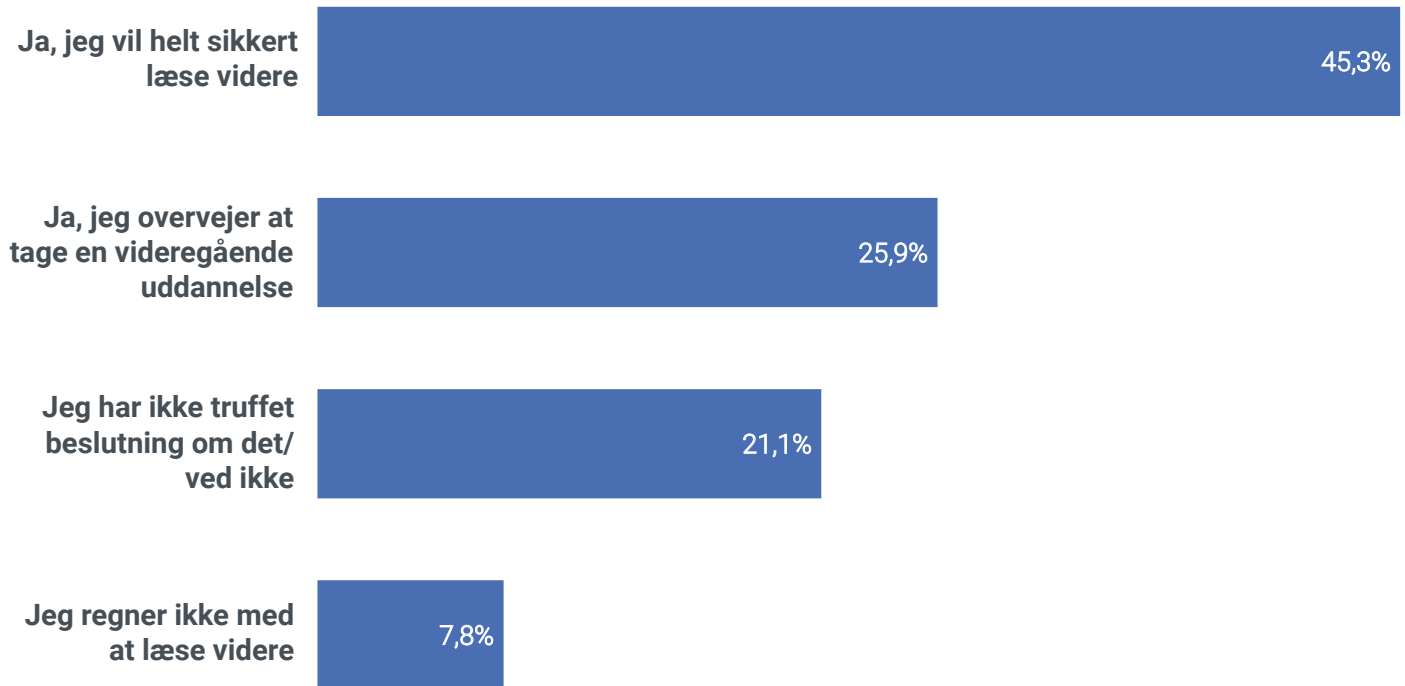
57,5 %

af eleverne* overvejer en mellemlang videregående uddannelse

*blandt de syddanske elever på sidste år af deres gymnasiale uddannelse, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet

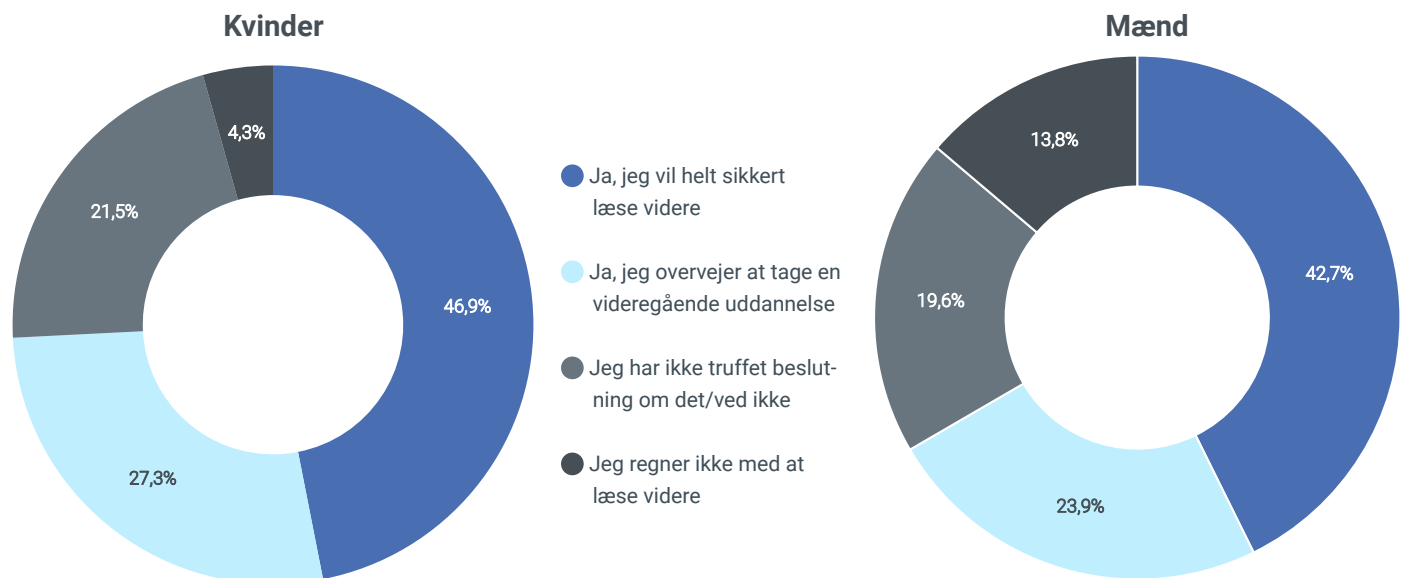
Elevernes overvejelser om at læse videre

Figuren viser fordelingen af gymnasieelevernes svar på spørgsmålet: "Overvejer du at læse en videregående uddannelse inden for to år efter afslutningen på din gymnasiale uddannelse? (Det vil sige med studiestart senest september 2025)" (1.401 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Elevernes overvejelser om at læse videre opdelt på køn

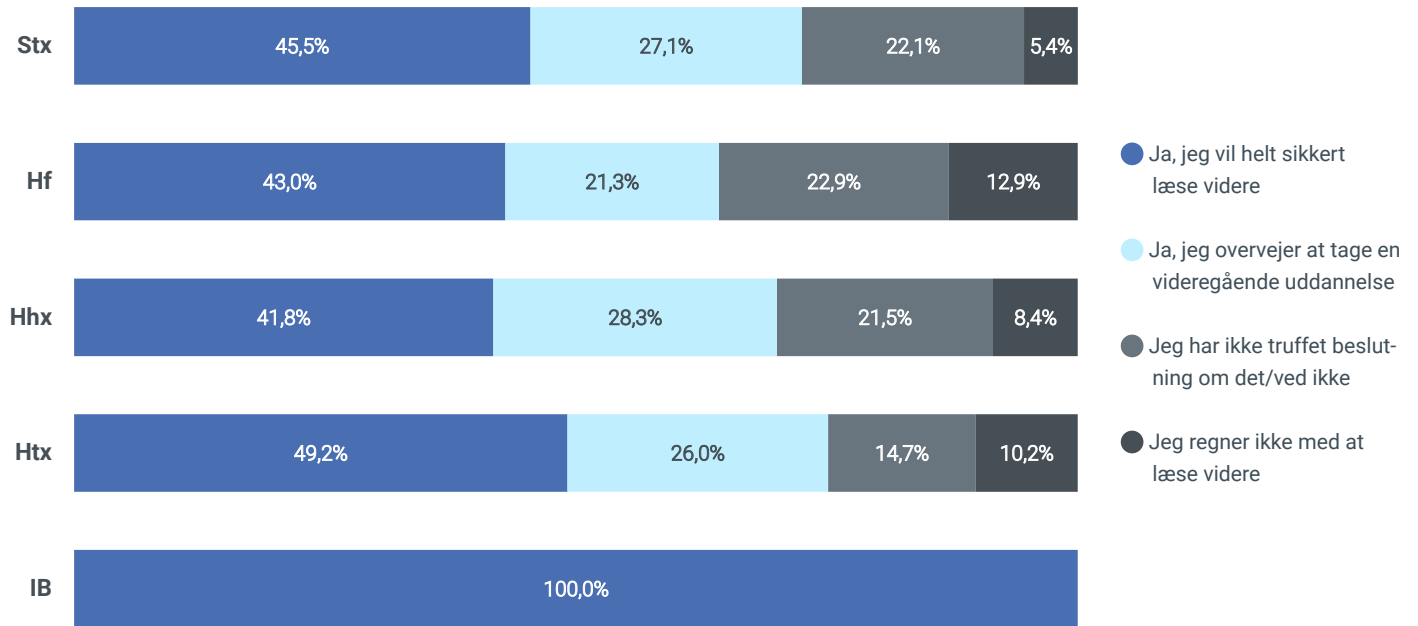
Figuren viser fordelingen af gymnasieelevernes svar på spørgsmålet: "Overvejer du at læse en videregående uddannelse inden for to år efter afslutningen på din gymnasiale uddannelse?" opdelt på køn. Der er en statistisk signifikant forskel (95 pct. signifikansniveau) mellem mænd og kvinder. Kun elever, der identificerer sig om en kvinde (876 respondenter) eller mand (494 respondenter) er vist i figuren.

Elever, der har angivet "andet" (15 respondenter) og "ønsker ikke at oplyse" (16 respondenter) som køn er ikke vist. Der er ikke statistisk signifikant forskel (95 pct. signifikansniveau) mellem de disse svarkategorier og kvinder (95 pct. signifikansniveau). 46,7 pct. af de elever, der angiver "andet" som køn svarer "ja, jeg vil helt sikkert læse videre", mens det gælder 31,3 pct. af de elever, der ikke ønsker at oplyse deres køn.

Kilde: Region Syddanmark

Elevernes overvejelser om at læse videre opdelt på gymnasial uddannelse

Figuren viser fordelingen af gymnasieelevernes svar på spørgsmålet: "Overvejer du at læse en videregående uddannelse inden for to år efter afslutningen på din gymnasiale uddannelse? (Det vil sige med studiestart senest september 2025)" opdelt på hvilken gymnasial uddannelse, eleverne er i gang med (1.401 respondenter). Der er statistisk signifikant forskel på Hf og de øvrige fire gymnasiale uddannelser (95 pct. signifikansniveau) med følgende kontrolvariable: alder, køn, forældres uddannelse, bystørrelse og boligsituation. For uddybning af kontrolvariable, se side 39-41. Bemærk, at der er stor forskel på, hvor mange elever fra de forskellige typer af gymnasiale uddannelser, der har besvaret spørgeskemaet. Dette fremgår af side 40.

Kilde: Region Syddanmark

Ovenstående figur viser elevernes overvejelser om at læse videre inden for to år efter gymnasiet opdelt på gymnasiale uddannelser. Der er forskel på de elever, der går på Hf, og de elever, der går på de øvrige gymnasiale uddannelser (Stx, Hhx, Htx og IB). Dette betyder, at Hf-elever er mere tilbøjelige til enten ikke at regne med at læse videre eller være mere usikre på, om de vil læse videre sammenlignet med elever på Stx, Hhx, Htx og IB. Der er ikke en forskel mellem de øvrige gymnasiale uddannelser. Vi kan dog ikke med sikkerhed sige hvilken retning, sammenhængen går: Vi kan fx ikke udelukke, at elever, der er mere usikre på deres uddannelsesvalg, kan være mere tilbøjelige til at vælge Hf frem for andre gymnasiale uddannelser.

Sammenhængen mellem alder og overvejelser om at læse videre

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at der er en sammenhæng mellem elevernes alder* og deres overvejelser om at læse videre. Des ældre eleven er, des mere sikker er eleven på, at vedkommende vil læse videre.

Bemærk, at der er forskel på, hvor mange elever fra de forskellige aldersgrupper, der har besvaret spørgeskemaet. Dette fremgår af side 41.

*Alder behandles her som en kontinuert variabel

49% af de 17-18-årige vil helt sikkert læse videre inden for to år*

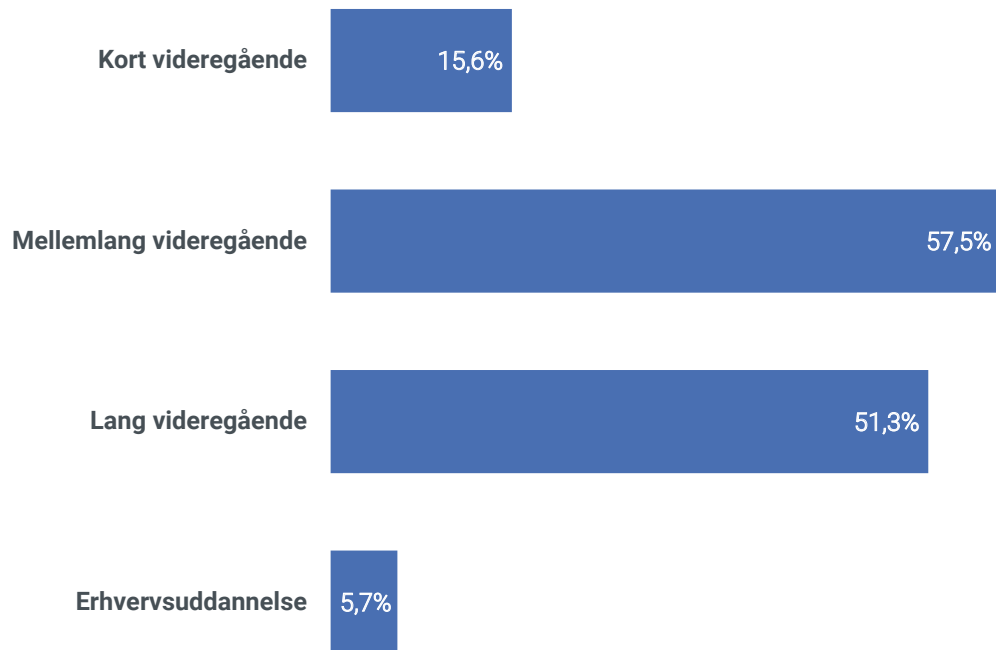
42% af de 19-20-årige vil helt sikkert læse videre inden for to år*

72% af de 21+-årige vil helt sikkert læse videre inden for to år*

*efter afslutningen på deres gymnasiale uddannelse

Type af uddannelse, eleverne overvejer

Figuren viser hvor stor en andel af eleverne, der overvejer at læse den pågældende uddannelsestype. Det var muligt at vælge op til to svar, og derfor summerer tallene ikke til 100 pct. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter). Selvom erhvervsuddannelse ikke defineres som en videregående uddannelse, er der givet mulighed for at vælge denne svarmulighed i det spørgsmål, der ligger til grund for figuren. Der er dog tale om et konservativt estimat i forhold til erhvervsuddannelserne, da de elever, der alene overvejer at tage en erhvervsuddannelse efter gymnasiet formentlig tidligere i spørgeskemaet har angivet, at de ikke planlægger at tage en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, og derfor ikke er stillet dette spørgsmål.

Kilde: Region Syddanmark

Overvejelser om uddannelsestype opdelt på baggrundsvariable

Begrænsede kønsforskelle

Der ses næsten ingen forskelle på kønnene i forhold til hvilken uddannelsestype, eleverne overvejer. Ved uddannelsestype forstås her, om der er tale om henholdsvis en erhvervsuddannelse, kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse. Dog er mænd mere tilbøjelige til at overveje at tage en kort videregående uddannelse end kvinder.

Yngre elever overvejer i højere grad en lang videregående uddannelse

Des ældre* eleverne er, des mere tilbøjelige er de til at overveje at læse en kort eller mellemlang videregående uddannelse. Yngre elever er mere tilbøjelige til at overveje en lang videregående uddannelse. Da Hf-elever typisk er ældre end elever på de øvrige gymnasiale uddannelser, kan det være elevens gymnasiale uddannelse, der driver denne sammenhæng, fordi Hf-elever jævnfør boksen nederst side 12 kun kan tage en lang videregående uddannelse, hvis de har en udvidet fagpakke eller taget et gymnasialt suppleringsforløb.

Forældrenes uddannelse påvirker elevernes valg af uddannelsestype

Der ses en række forskelle på tværs af forældrenes uddannelsesniveau** og elevernes overvejelser om uddannelsestype. Elever, som bor med mindst én forælder/væрге, der har en lang videregående uddannelse, er mere tilbøjelige til at overveje en lang videregående uddannelse end respondenter, hvor forældre/væрге har en kortere uddannelse.

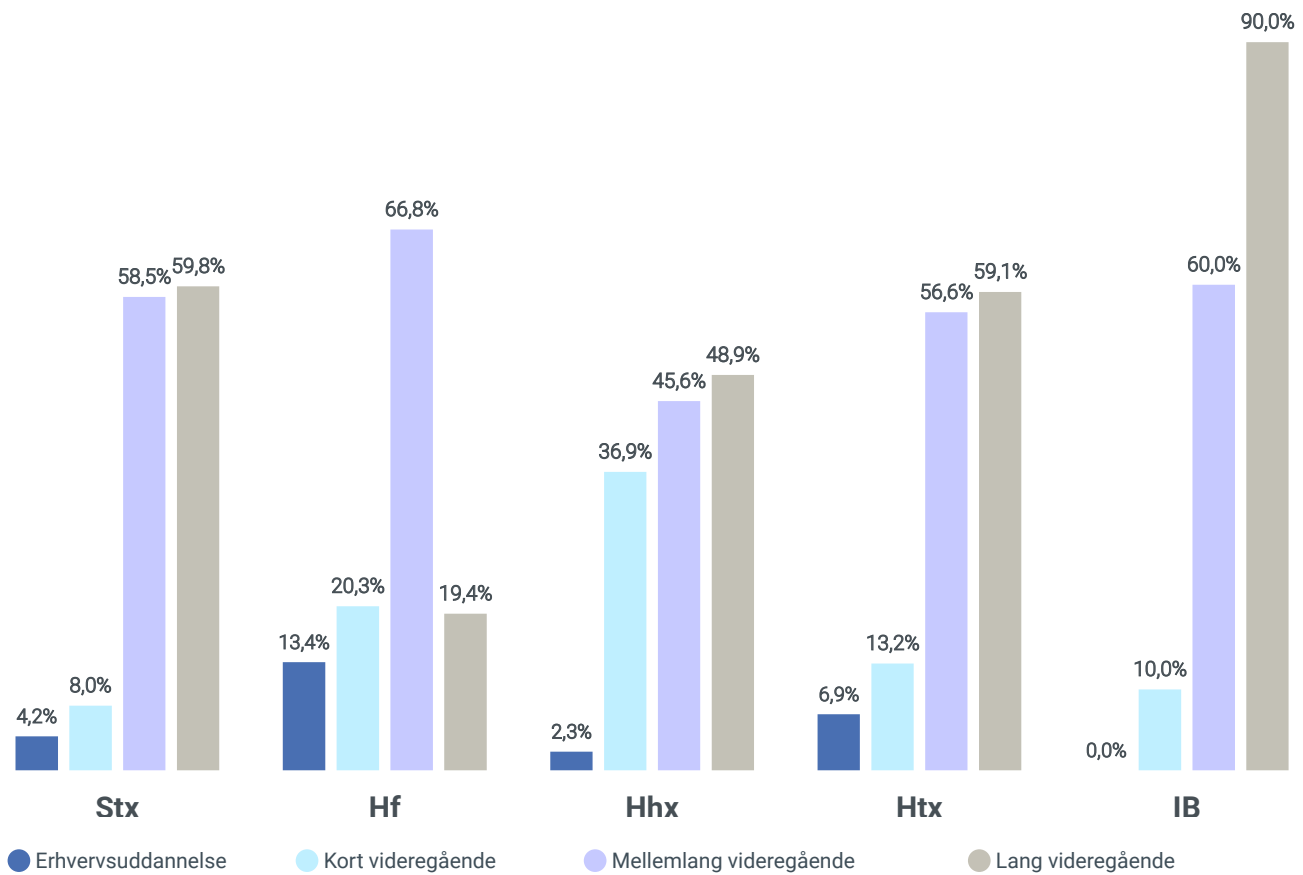
Der er ingen sammenhæng mellem uddannelsestype og størrelsen på byen, man bor i. Sammenhængen mellem uddannelsestype og gymnasial uddannelse fremgår af figuren på side 12.

*Alder behandles her som en kontinuert variabel

**Spørgsmålet vedrørende forældres uddannelsesniveau er stillet til elever, der bor sammen med minimum én forælder eller væрге, og der er spurgt til det højeste uddannelsesniveau blandt den eller de forældre/væрге, eleven bor med.

Type af uddannelse, eleverne overvejer, opdelt på gymnasial uddannelse

Figuren viser hvor stor en andel af eleverne, der overvejer at læse den pågældende uddannelsestype opdelt på gymnasiale uddannelser. Det var muligt at vælge op til to svar, og derfor summerer tallene ikke til 100 pct. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter). Selvom erhvervsuddannelse ikke defineres som en videregående uddannelse, er der givet mulighed for at vælge denne svarmulighed i det spørgsmål, der ligger til grund for figuren. Der er tale om et konservativt estimat i forhold til erhvervsuddannelserne, da de elever, der alene overvejer at tage en erhvervsuddannelse efter gymnasiet formentlig tidligere i spørgeskemaet har angivet, at de ikke planlægger at tage en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, og derfor ikke er stillet dette spørgsmål.

Kilde: Region Syddanmark

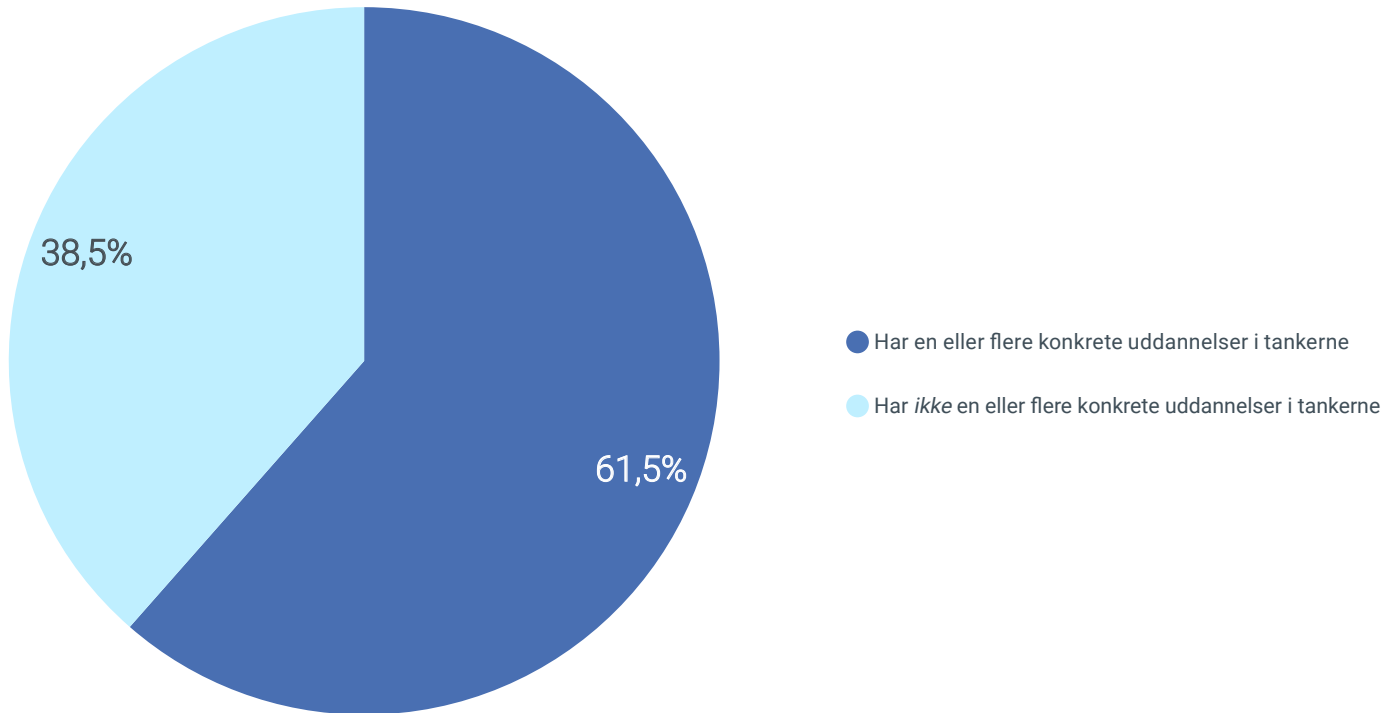
Figuren ovenfor skal fortolkes således: Blandt Stx-eleverne er der 8 pct., der overvejer en kort videregående uddannelse, og knap 60 pct. overvejer en mellemlang videregående uddannelse. Ligeledes er der knap 60 pct., der overvejer en lang videregående uddannelse. 4,2 pct. overvejer en erhvervsuddannelse. Bemærk, at der for erhvervsuddannelse er tale om et konservativt estimat jævnfør figurnoten.

Eleverne overvejer forskellige uddannelsestyper på tværs af deres gymnasiale uddannelse: Elever på Hf overvejer i højere grad end Stx-elever en erhvervsuddannelse. Hf'erne og Hhx'erne overvejer i højere grad en kort videregående uddannelse sammenlignet med elever på Stx. Samtidig overvejer elever på Hhx i lavere grad end elever på Stx en mellemlang videregående uddannelse. Slutteligt er elever på Hf og Hhx mindre tilbøjelige til at overveje end lang videregående uddannelse sammenlignet med elever på Stx. Det er dog ikke muligt at fastslå, om elevens drømme om type af videregående uddannelse har haft betydning for valg af gymnasial uddannelse. Eksempelvis kan elever på Hf kun påbegynde en lang videregående uddannelse, hvis de har valgt en udvidet fagpakke på Hf eller gymnasiale suppleringsforløb i forlængelse af Hf-eksamen.

Bemærk, at der er stor forskel på, hvor mange elever fra de forskellige typer af gymnasiale uddannelser, der har besvaret spørgeskemaet. Dette fremgår af appendiks side 40. Der er relativt få respondenter, der er i gang med en IB, hvilket påvirker den statistiske usikkerhed.

Elever, der har en konkret uddannelse i tankerne

Figuren viser, om gymnasieelevernes har en eller flere konkrete uddannelser i tankerne, som de forventer at læse, eller ej. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Konkrete uddannelser, som eleverne overvejer

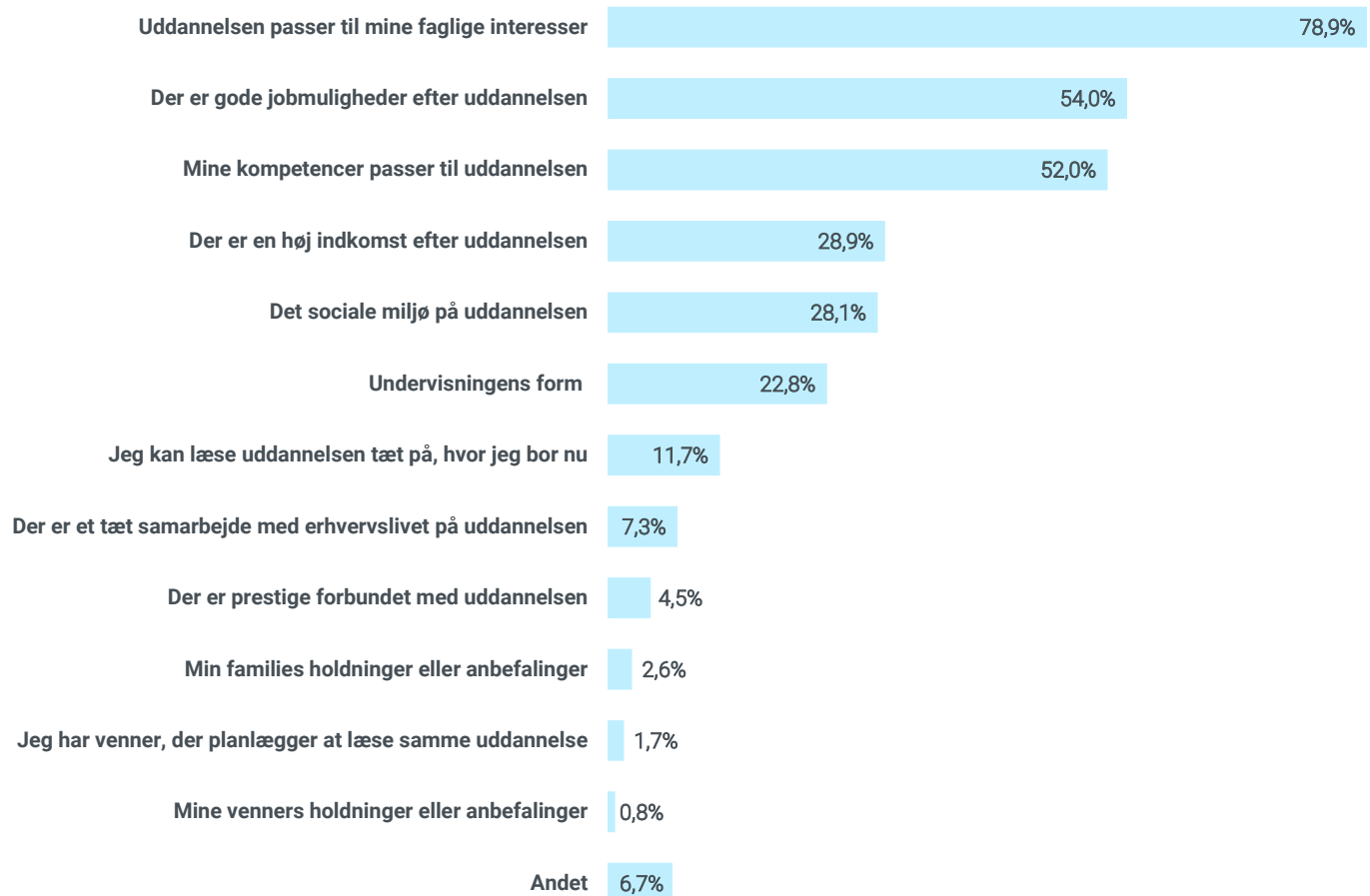

Figuren viser de konkrete uddannelser, som gymnasieeleverne har i tankerne. Én respondent kan godt have nævnt flere forskellige uddannelser. Kun videregående uddannelser, som mindst fem respondenter har angivet, er vist. Klinisk biomekanik er ikke medtaget på grund af todelte ord (8 respondenter). I alt er der 1.409 svar (svarende til én uddannelse) fra 794 respondenter fordelt på 283 forskellige uddannelser. Jo større skrift, jo flere respondenter har nævnt uddannelsen. Farverne på teksten har ingen betydning. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet og er kun besvaret af dem, som - jævnfør figuren ovenfor - angiver, de har en eller flere konkrete uddannelser i tankerne.

Kilde: Region Syddanmark

Forhold med betydning for valg af uddannelse

Figuren viser de forhold, som gymnasieeleverne lægger mest vægt på, når de skal vælge hvilken uddannelse, de gerne vil studere. Der skulle vælges tre svar, hvorfor tallene ikke summerer til 100. Rækkefølgen for svarmulighederne var randomiseret. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Vigtige forhold for uddannelsesvalget opdelt på baggrundsvariable

Udbredte kønsforskelle i vægtningen af forskellige forhold i uddannelsesvalget

At uddannelsen passer til elevens faglige interesser, betyder mere for mænd og elever, der ikke ønsker at oplyse deres køn, end for kvinder. Mænd vægter også højere end kvinder, at deres kompetencer passer til uddannelsen. Dog ser vi, at elever, der har et andet køn, vægter deres venners holdninger og anbefalinger højere end kvinder og mænd. At man har venner, der planlægger at læse samme uddannelse, betyder mindre for kvinder end for mænd, andet køn og ønsker ikke at oplyse køn. Prestige betyder mere for mænd end kvinder og andet køn. Høj indkomst betyder mere for mænd end kvinder, mens undervisningsformen og det sociale miljø på uddannelsen vægtes højere af kvinder end mænd.

Enkelte aldersforskelle i vægtningen af forhold i uddannelsesvalget

Ældre elever* vægter i højere grad end yngre, at deres faglige interesser passer til uddannelsen; at de kan læse uddannelsen tæt på, hvor de bor, og at de har venner, der planlægger at læse samme uddannelse.

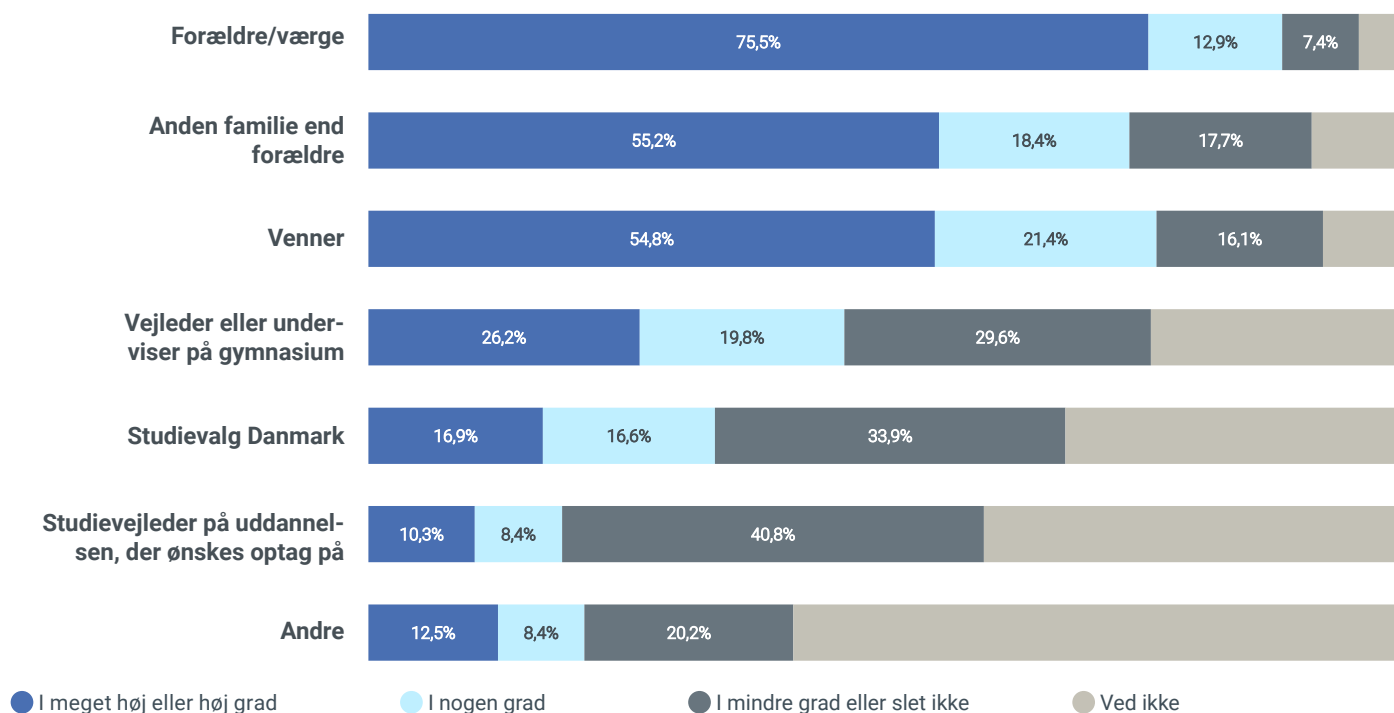
Forskelle på tværs af gymnasiale uddannelser

Stx-elever vægter i højere grad end Htx-elever, at deres faglige interesser passer til uddannelsen. Stx-elever vægter også i højere grad end elever på Hhx og Htx, at deres kompetencer passer til uddannelsen. Stx-elever vægter i mindre grad end Hf og IB-elever, at de har venner, som planlægger at læse den samme uddannelse, samt vægter i mindre grad end Hf-elever, at de kan læse uddannelsen tæt på, hvor de bor. Dog betyder det mere for elever på Stx end Hf, at der er gode jobmuligheder efter uddannelsen. Hhx- og IB-elever vægter i højere grad end Stx-elever, at der er et tæt samarbejde med erhvervslivet på uddannelsen. Htx-elever vægter undervisningsformen højere end Stx-elever.

*Alder behandles her som en kontinuert variabel

Støtte fra personer i uddannelsesvalg

Figuren viser i hvilken grad, gymnasieeleverne angiver, at de har fået støtte fra de pågældende typer af personer i deres valg af uddannelse. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Støtte i uddannelsesvalg opdelt på baggrundsvariable

Kvinder oplever at få mere støtte i uddannelsesvalget end mænd

Der er en sammenhæng mellem køn og oplevet grad af støtte på tværs af de forskellige støttetyper. Kvinder angiver i højere grad end mændene, at de har fået støtte i deres uddannelsesvalg. Dette gælder på tværs af alle syv støttetyper i figuren ovenfor. Samtidig angiver kvinder i højere grad, at de har fået støtte fra forældre/væрге og anden familie end forældre sammenlignet med de respondenter, der identificerer sig som andet køn. Disse kønsforskelle flugter således med fundene i undersøgelsen fra EVA (2021b) jævnfør side 5.

Ældre elever oplever mindre grad af støtte fra forældre og venner

Des ældre eleven er, des mindre tilbøjelig er vedkommende til at angive, at vedkommende har fået støtte fra forældre og venner i forbindelse med deres uddannelsesvalg. Alder behandles her som en kontinuert variabel.

Forskelle på tværs af gymnasiale uddannelser

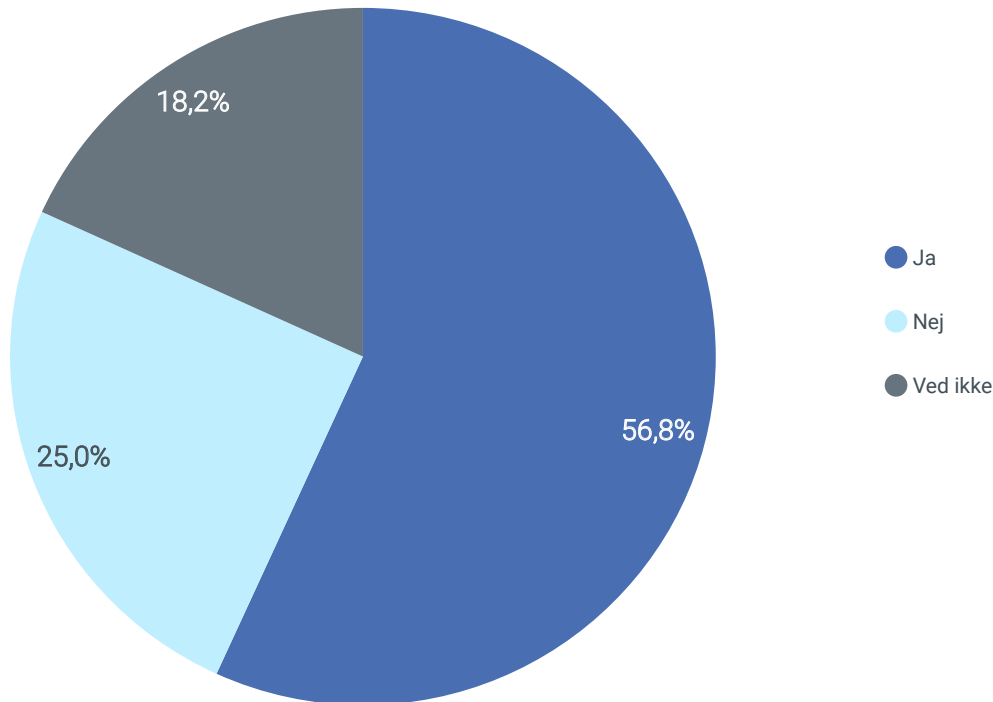
Elever på Stx oplever i højere grad end elever på Hhx at få støtte fra forældre/væрге, anden familie end forældre samt vejledere på gymnasiet. Elever på Hhx oplever i mindre grad end elever på Stx og Hf at få støtte fra deres venner i uddannelsesvalget.

Hvad angår Studievalg Danmark og studievejledningen på den uddannelse, eleven gerne vil optages på, oplever Stx-elever i højere grad at få støtte herfra end elever på Hhx. Samtidig oplever Hhx-elever i mindre grad end Hf at få støtte fra disse to typer af vejledninger. Disse to typer af støtte er kendetegnet ved, at eleven ofte selv skal opsøge denne type af støtte, hvorimod støtte fra de andre typer af personer ikke nødvendigvis er noget, eleven selv skal opsøge.

Der ses ingen sammenhæng mellem forældres uddannelse og oplevede støtte i forbindelse med uddannelsesvalg. Bemærk, at de ovennævnte sammenhænge potentielt kan skyldes forskelle i, hvem der aktivt opsøger støtte.

Families forventninger til at eleverne læser en videregående uddannelse

Figuren viser gymnasieelevernes svarfordeling på spørgsmålet: "Forventer din familie, at du tager en videregående uddannelse?". Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Vigtige forhold for institutionsvalget opdelt på baggrundsvariable

Ingen forskel på køn

Der er ingen kønsforskelle i forhold til, om eleverne oplever, at deres familie har forventninger til, at de læser en videregående uddannelse.

Ældre elever oplever i mindre grad, at deres familie forventer, at de læser en videregående uddannelse

Ældre elever* end yngre er mindre tilbøjelige til at opleve, at familien forventer, at de tager en videregående uddannelse.

Sammenhæng mellem forældres uddannelsesniveau og familiens forventninger til at læse videre

Elever, hvis forældres højeste uddannelsesniveau er en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse**, oplever i højere grad, at deres familie har en forventning om, at de læser en videregående uddannelse end elever, hvis forældres højeste uddannelsesniveau er grundskolen.

Elever på Stx oplever i højere grad, at deres familie forventer at de læser en videregående uddannelse

Elever, der går på Stx, oplever i højere grad, at deres familie har en forventning om, at de læser en videregående uddannelse end elever, der går på Hf og Hhx.

Dette kan dog skyldes, at en mindre andel af Hf-eleverne og Hhx-eleverne har forældre med en videregående uddannelse sammenlignet med elever på Ib, Htx og Stx***.

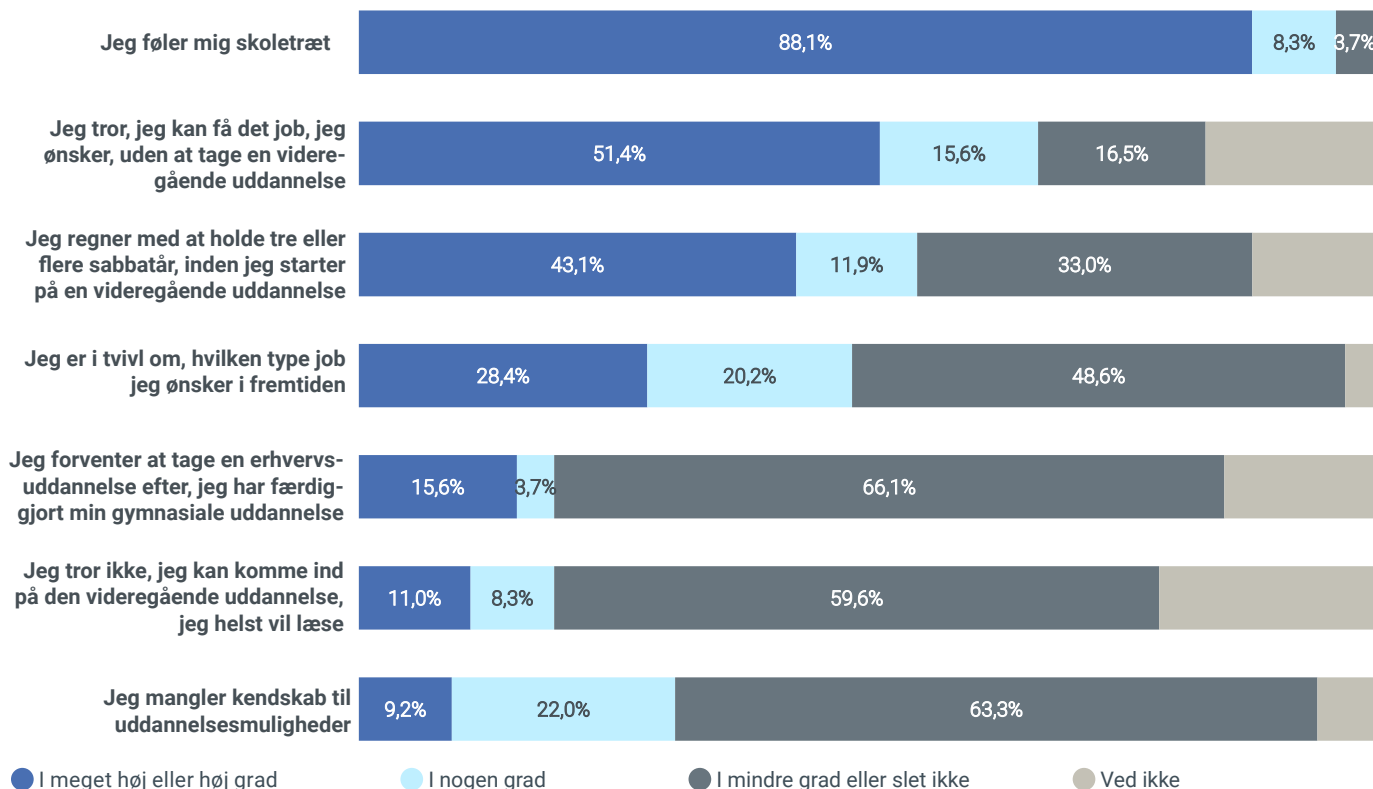
*Alder behandles her som en kontinuert variabel

**Spørgsmålet vedrørende forældres uddannelsesniveau er stillet til elever, der bor sammen med minimum én forælder eller værge, og der er spurgt til det højeste uddannelsesniveau blandt den eller de forældre/værge, eleven bor med.

***Uddannelsesstatistik.dk, tabellen "Bestandstal for de gymnasiale uddannelser fordelt på afdeling og klassetrin". Elever med ukendt forældres højeste fuldførte uddannelse er ikke medregnet.

Årsager til at elever ikke planlægger at læse videre

Figuren viser i hvilken grad, gymnasieeleverne angiver ovenstående syv faktorer som årsag til, at de ikke forventer at tage en videregående uddannelse umiddelbart efter gymnasiet. Rækkefølgen på årsagerne var randomiseret i spørgeskemaet. Kun respondenter, der angiver, at de ikke forventer at læse videre inden for to år efter gymnasiet, er stillet spørgsmålet (109 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

”Det gør bare en mere stresset, at vi hele tiden skal tage stilling til, hvad vi vil efter. Bare lad os finde ud af det.”

Elev på Hf

”Selvoplært iværksætter/selvstændig er et stort ønske, og højst sandsynligt ingen videregående uddannelse skal tages i brug. Måske nogle online kurser, men ingen 'skole' ”

Elev på Hf

”Jeg får ikke noget ud af en verbal undervisning, da jeg ikke kan modtage/lærer ikke noget af det”

Elev på Hhx

Citaterne viser udvalgte kommentarer fra de elever, der ikke regner med at læse en videregående uddannelse inden for to år efter afslutningen af deres gymnasiale uddannelse. Citaterne illustrerer pointer, men skal ikke ses som repræsentative for alle elever, der ikke ønsker at læse videre inden for to år.

Kilde: Region Syddanmark

Valg af uddannelsesinstitution

Mange elever har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne

Blandt de elever, der potentielt læser videre inden for to år efter gymnasiet, angiver 59,4 pct., at de har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne.

SDU og AU overvejes af flest elever

Blandt de elever, der har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, overvejer 23 pct. Syddansk Universitet (SDU) og 22 pct. overvejer Aarhus Universitet (AU). Det er dermed de uddannelsesinstitutioner, som flest overvejer. Dog bør det bemærkes, at der er en overrepræsentation af elever bosiddende på Fyn i forhold til Sydjylland, der har besvaret spørgeskemaet jævnt side 39, hvilket kan have betydning (se nedenfor). Københavns Universitet overvejes af 10 pct. Som nummer fire på listen findes UCL.

Særligt de fynske elever overvejer SDU

På tværs af bopæl er der forskel i de syddanske elevers foretrukne uddannelsesinstitution: Elever, som bor på Fyn overvejer i højere grad Syddansk Universitet og Københavns Universitet end sydjyske elever. De sydjyske elever overvejer derimod i højere grad Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og UC Syd sammenlignet med de fynske elever.

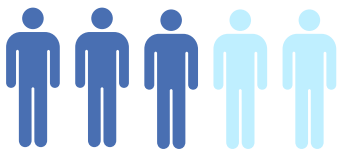
Studiemiljø er vigtigt i valget - men uddannelse vælges først

Spørger man eleverne, hvad der er de tre vigtigste forhold i forbindelse med valg af uddannelsesinstitution, angiver knap fire ud af fem elever (79,7 pct.),

der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, at studiemiljøet har betydning for deres valg af uddannelsesinstitution. Derudover lægges der vægt på, at eleven har gode muligheder for at komme ind på uddannelsen i forhold til karaktergennemsnit (51,8 pct.).

Samtidig bør det bemærkes, at kun 14 pct. af eleverne jævnt side 7 vælger uddannelsesinstitution, før de overvejer uddannelse og studieby. Hvis en uddannelsesinstitution ikke udbyder den uddannelse, som eleven ønsker at studere, vil uddannelsesinstitutionen derfor formentlig ikke blive overvejet af de 82 pct., som vælger uddannelse før institution og by.

Der er enkelte aldersforskelle i forhold til, hvad der vægtes af eleverne. Studiemiljøet vægtes lavere af ældre elever i valget af uddannelsesinstitution sammenlignet med yngre. Omvendt betyder det mere for ældre end yngre, at uddannelsesinstitutionen er lettilgængelig i bil.

59,4 pct. af eleverne* har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, hvor de vil læse

23 %

af eleverne*, der har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, overvejer SDU

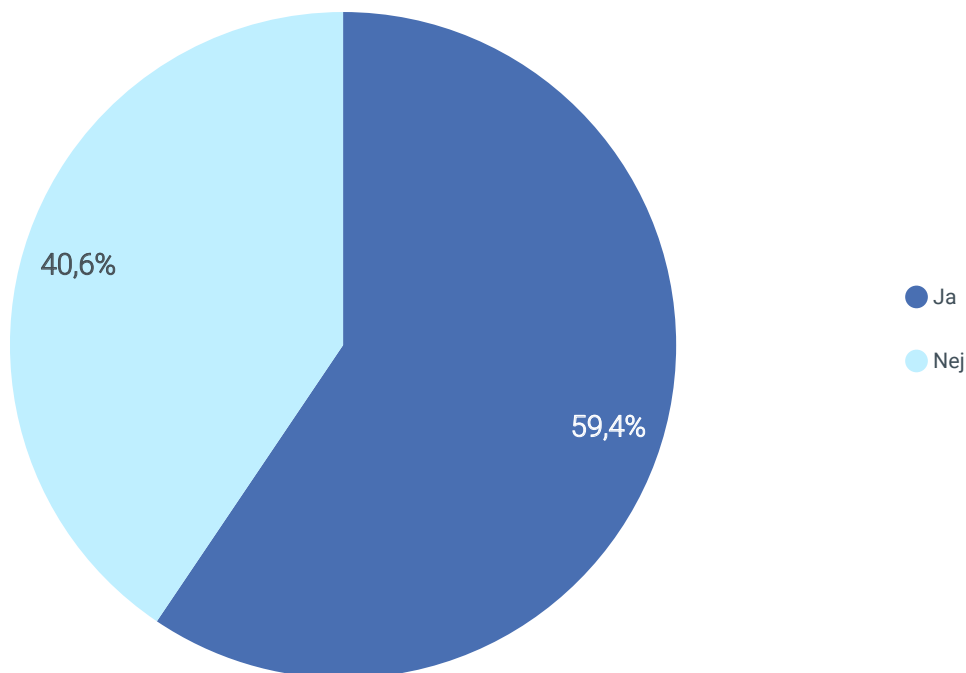
34 %

af eleverne*, der bor på Fyn og har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, overvejer SDU

*blandt de syddanske elever på sidste år af deres gymnasiale uddannelse, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet

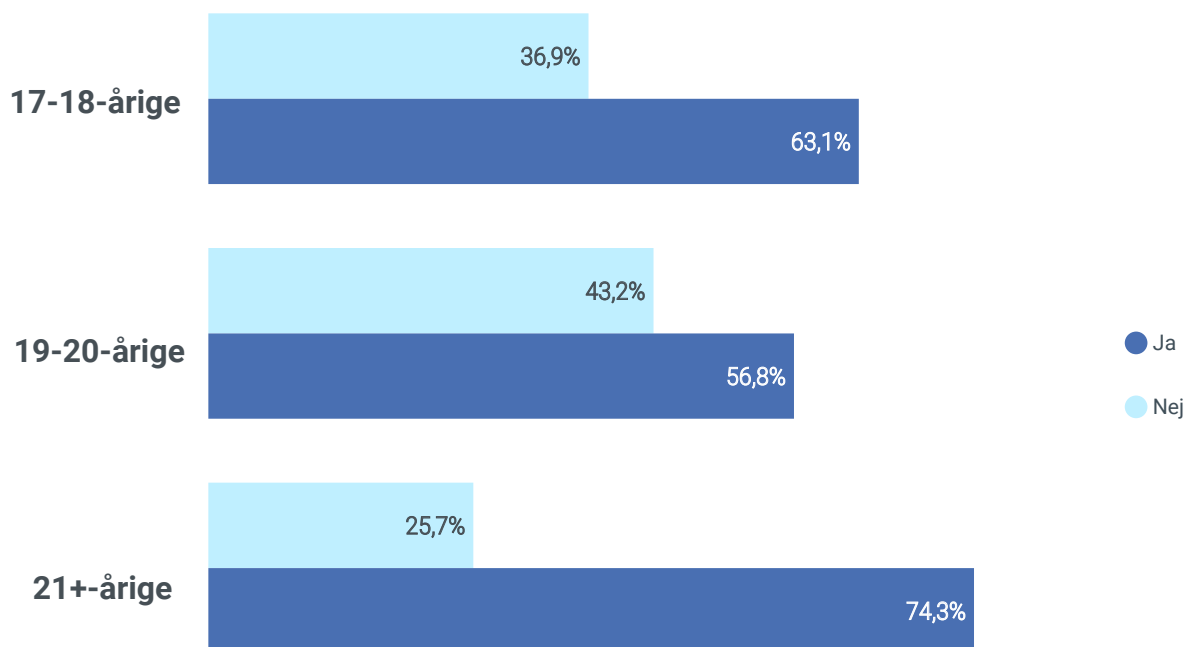
Elever, der har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne

Figuren viser gymnasieelevernes svarfordeling på spørgsmålet: "Har du en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, hvor du vil læse din uddannelse?". Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Elever med en konkret uddannelsesinstitution i tankerne opdelt på alder

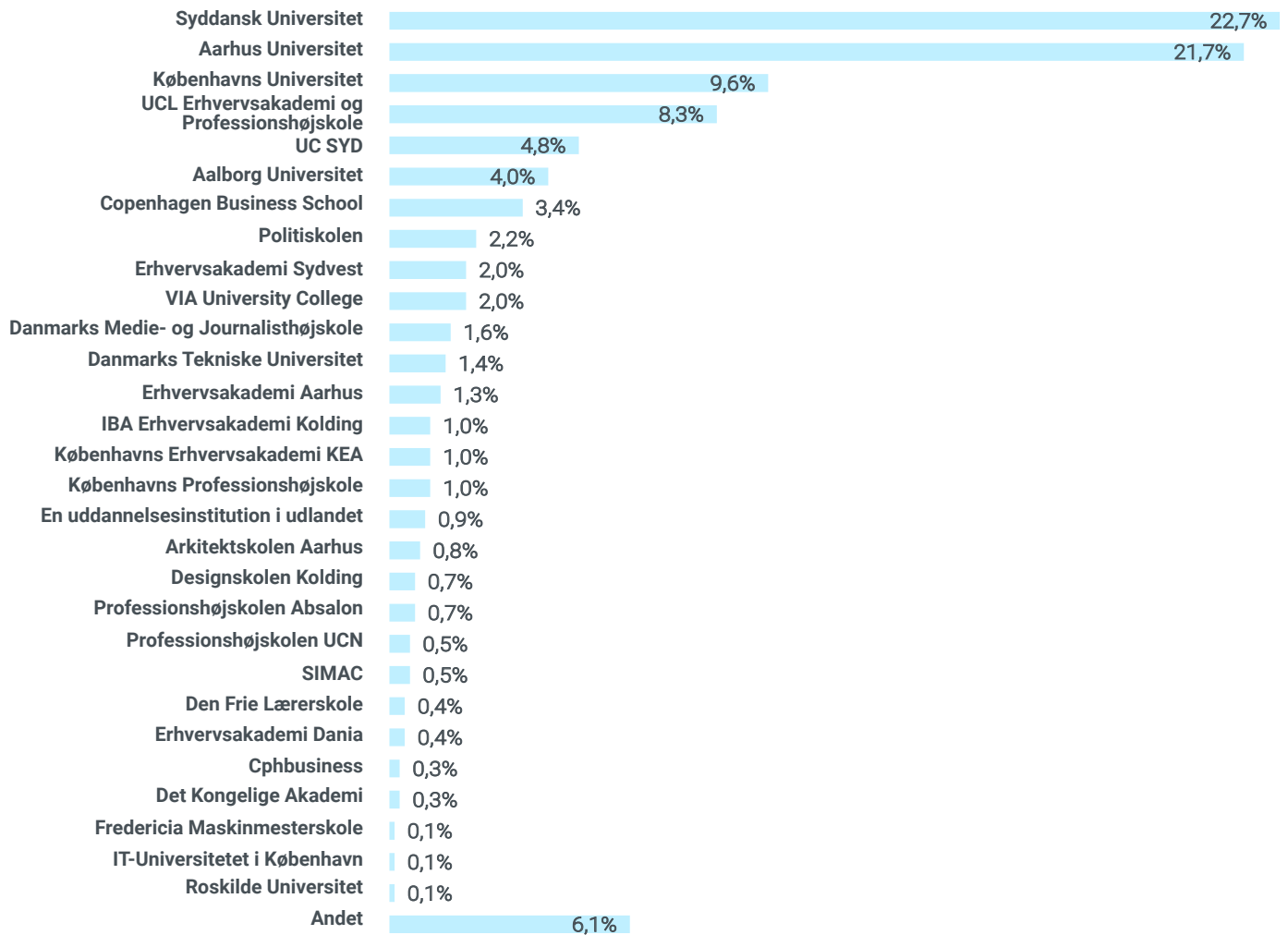

Figuren viser gymnasieelevernes svar på spørgsmålet: "Har du en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, hvor du vil læse din uddannelse?" opdelt på alderskategorier. Der er ikke nogen statistisk signifikant forskel mellem de tre aldersgrupper (95 pct. signifikansniveau), men der er en statistisk signifikant forskel, når aldersvariablen behandles som en kontinuert variabel, således at ældre er mere tilbøjelige til at have en konkret institution i tankerne. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet. To respondenter har en uoplyst alder og indgår ikke i figuren (1.290 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Uddannelsesinstitutioner, som eleverne overvejer at læse på

Figuren viser hvilken konkret uddannelsesinstitution, som eleverne har i tankerne, hvor de gerne vil læse deres uddannelse. Kun ét svar muligt. Tallene summerer ikke til 100 på grund af afrundinger. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede ja til, at de havde en konkret uddannelsesinstitution i tankerne (768 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Til sammenligning: Tilbudte optag 2022-2023

Tabellen til højre viser de uddannelsesinstitutioner i Danmark, som har flest tilbudte optagne i 2022 og 2023. Der er tale om uddannelsesinstitutioner, der har haft flere end 1.000 tilbudte optagne i 2022 og 2023.

Ved at sammenligne figuren ovenfor med tabellen kan man se forskellen på de syddanske elevers præferencer for uddannelsesinstitutioner med det tilbudte antal optagne på de forskellige institutioner. Her skal man dog være opmærksom på geografiske forskelle på tværs af landet.

	2022	2023
Københavns Universitet	7.175	7.204
Aarhus Universitet	7.113	7.383
Københavns Professionshøjskole	5.174	5.006
VIA University College	5.059	5.106
Syddansk Universitet	4.248	4.348
Aalborg Universitet	3.780	3.801
Copenhagen Business School	3.181	3.274
UCL	3.161	3.207
Professionshøjskolen UCN	2.652	2.469
Professionshøjskolen Absalon	2.457	2.651
Danmarks Tekniske Universitet	2.338	2.283
Cphbusiness	2.315	2.478
Erhvervsakademi Aarhus	1.693	1.790
Københavns Erhvervsakademi KEA	1.636	1.736
UC SYD	1.427	1.362
Zealand Sjællands Erhvervsakademi	1.277	1.268
Roskilde Universitet	1.257	1.574

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, KOT Hovedtal 2022 samt KOT Hovedtal 2023

Uddannelsesinstitutioner, som eleverne overvejer at læse på, opdelt på bopæl

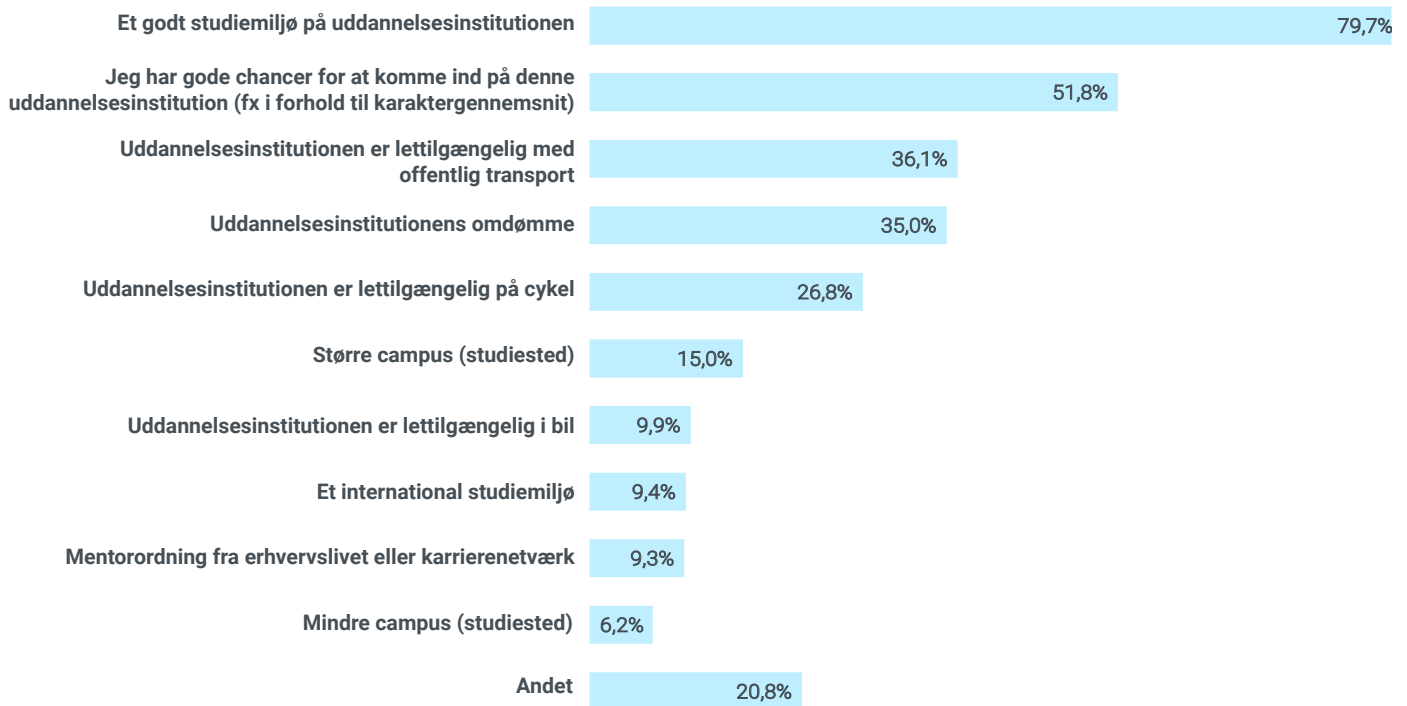
	Elever bosat på Fyn	Elever bosat i Syddanmark	
Syddansk Universitet	34,0%	11,0%	
Københavns Universitet	14,3%	5,0%	
Aarhus Universitet	12,5%	30,4%	
UCL	10,7%	5,8%	
Copenhagen Business School	3,3%	3,6%	
Politiskolen	3,3%	1,1%	
Danmarks Tekniske Universitet	1,8%	1,1%	
Aalborg Universitet	1,5%	6,9%	
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	1,5%	1,7%	
VIA University College	1,3%	2,8%	
UC SYD	1,0%	9,1%	
En uddannelsesinstitution i udlandet	1,0%	0,6%	
Designskolen Kolding	1,0%	0,3%	
Professionshøjskolen Absalon	1,0%	0,3%	
Københavns Professionshøjskole	0,8%	1,4%	
Københavns Erhvervsakademi KEA	0,8%	1,1%	
Arkitektskolen Aarhus	0,8%	0,8%	
Erhvervsakademi Aarhus	0,5%	2,2%	
Professionshøjskolen UCN	0,5%	0,6%	
Den Frie Lærerskole	0,5%	0,3%	
SIMAC	0,5%	0,3%	
Det Kongelige Akademi	0,5%	0,0%	
Fredericia Maskinmesterskole	0,3%	0,0%	
IT-Universitetet i København	0,3%	0,0%	
Roskilde Universitet	0,3%	0,0%	
Erhvervsakademi Sydvest	0,0%	4,1%	
IBA Erhvervsakademi Kolding	0,0%	2,2%	
Erhvervsakademi Dania	0,0%	0,8%	
Cphbusiness	0,0%	0,6%	
Andet	5,9%	6,1%	
Total	100% (391 elever)	100% (362 elever)	

● Størst andel blandt elever bosiddende på Fyn ● Størst andel blandt elever bosiddende i Syddanmark

Figuren viser hvilken konkret uddannelsesinstitution, eleverne har i tankerne opdelt på, om de bor på Fyn eller i Syddanmark. Farverne i højre kolonne angiver, om der er den største andel fra Fyn (grå) eller Syddanmark (beige), der angiver, at de overvejer at læse på den pågældende uddannelsesinstitution. Bopælskommune er uoplyst for otte respondenter og indgår ikke i tabellen, ligesom respondenter bosiddende i Hedensted Kommune ikke indgår. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede ja til, at de havde en konkret uddannelsesinstitution i tankerne (753 respondenter).

Forhold med betydning for valg af uddannelsesinstitution

Figuren viser de forhold, som gymnasieeleverne lægger mest vægt på, når de vælger hvilken uddannelsesinstitution, de gerne vil studere på. Der skulle vælges tre svar, hvorfor tallene ikke summerer til 100. Rækkefølgen for svarmulighederne var randomiseret. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Vigtige forhold for institutionsvalget opdelt på baggrundsvariable

Kvinder vægter studiemiljø højere end mænd

På tværs af alle elever vægtes et godt studiemiljø højt af knap fire ud af fem elever. Dog vægter kvinder dette forhold højere end mænd. Samtidig vægter kvinder højere end mænd, at uddannelsesinstitutionen er lettilgængelig med offentlig transport. Mænd vægter et internationalt studiemiljø højere end kvinder.

Studiemiljøet har mindre betydning for ældre elever

Studiemiljøet vægtes lavere af ældre elever i valget af uddannelsesinstitution sammenlignet med yngre. Omvendt betyder det mere for ældre end yngre, at uddannelsesinstitutionen er lettilgængelig i bil.

Udbredte forskelle på tværs af gymnasiale uddannelser

Hhx-elever vægter i højere grad uddannelsesinstitutionens omdømme end Stx-elever. Studiemiljøet betyder mere for elever på Stx end elever på Hf og Hhx, mens det internationale uddannelsesmiljø betyder mere for IB-elever end elever på de andre gymnasiale uddannelser. At uddannelsesinstitutionen er lettilgængelig med offentlig transport betyder mere for elever på Htx end Stx, og det betyder mere for Hf og Hhx-elever end Stx-elever, at uddannelsesinstitutionen er lettilgængelig i bil.

Forskelle på tværs af forældres uddannelsesniveau

Elever, hvor mindst én forældre/værge* har en lang videregående uddannelse, angiver i lavere grad end elever med forældre, der har en grundskole som højest fuldførte uddannelse, at gode chancer for at komme ind på uddannelsesinstitutionen, og at institutionen er lettilgængelig med offentlig transport har betydning for deres valg. Et større campus betyder mere for elever, hvor forældrene har grundskole som højest fuldførte uddannelse sammenlignet med erhvervsuddannelse. Et godt studiemiljø vægtes højere af elever, der har forældre med en mellemlang videregående uddannelse end grundskole.

*Spørgsmålet vedrørende forældres uddannelsesniveau er stillet til elever, der bor sammen med minimum én forælder eller værge, og der er spurgt til det højeste uddannelsesniveau blandt den eller de forældre/værge, eleven bor med.

Valg af studieby

Flest syddanske elever overvejer Odense

Den studieby, som flest elever, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse i Syddanmark, overvejer, er Odense. 30 pct. af dem, der potentielt vil læse videre inden for to år efter afslutningen på deres gymnasiale uddannelse, og som har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, angiver, at institutionen ligger i Odense. Herefter følger Aarhus med 28 pct. og København med 18 pct. Som nummer fire findes endnu en syddansk by, nemlig Esbjerg. Det bør dog bemærkes, at der jævnfør side 39 er en overrepræsentation af elever bosiddende på Fyn i forhold til Sydjylland, hvilket kan have betydning for resultatet.

Studiemiljø og studiejob er vigtigt i valget

Spørger man eleverne, der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, hvad der er de tre vigtigste forhold i forbindelse med valg af studieby, angiver 57 pct. et godt studiemiljø, mens 52 pct. angiver gode muligheder for et studiejob. Herefter følger en billig husleje, og at det er let at finde et sted at bo. Dette er således vigtige forhold, man som kommune - eller region - kan forsøge at forbedre og/eller italesætte over for potentielle studerende, når man ønsker at tiltrække flere studerende til en by.

Der er dog flere køns- og aldersforskelle i forhold til, hvad der vægtes højest, ligesom der er forskelle på tværs af gymnasiale uddannelser og forældrenes uddannelsesniveau. Ældre elever og Hf-elever vægter eksempelvis højere end henholdsvis yngre og

Stx- og Hhx- elever, at familien bor i samme by, som de gerne vil læse i.

Samtidig skal valget af studieby ses i lyset af, at fire ud af fem elever, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, jævnfør side 7 vælger uddannelse, før de vælger studieby og uddannelsesinstitution, og derfor vil studiebyen af mange elever kun blive overvejet, hvis den uddannelse, eleven ønsker at læse, udbydes i byen.

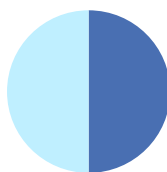
Mange planlægger at flytte væk fra nuværende by

En stor del af de elever, der potentielt tager en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet, har planer om at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere. Dette betyder ikke nødvendigvis, at de flytter fra kommunen eller regionen, men alene byen. Det drejer sig om 71 pct. af dem, der potentielt påbegynder en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet. Her adskiller de ældre elever og Hf-eleverne sig, idet de er mindre tilbøjelige til at overveje at flytte væk fra byen, de bor i, for at studere, sammenlignet med yngre elever og elever på andre gymnasiale uddannelser. Dette kan tyde på, at ældre elever og Hf-elever er mere etablerede og/eller, som nævnt ovenfor, blot vægter at være tæt på familien højere i valget af studieby. Der er et sammenfald mellem de to grupper i den forstand, at Hf-elever typisk er ældre end elever på de øvrige gymnasiale uddannelser*.

*Uddannelsesstatistik.dk, tabellen "Bestandstal for de gymnasiale uddannelser fordelt på afdeling og klassetrin"

29,7 %

af eleverne*, der har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne, vil læse i Odense

Mere end halvdelen af eleverne* angiver et godt studiemiljø og muligheder for studiejob som vigtige forhold i valg af studieby

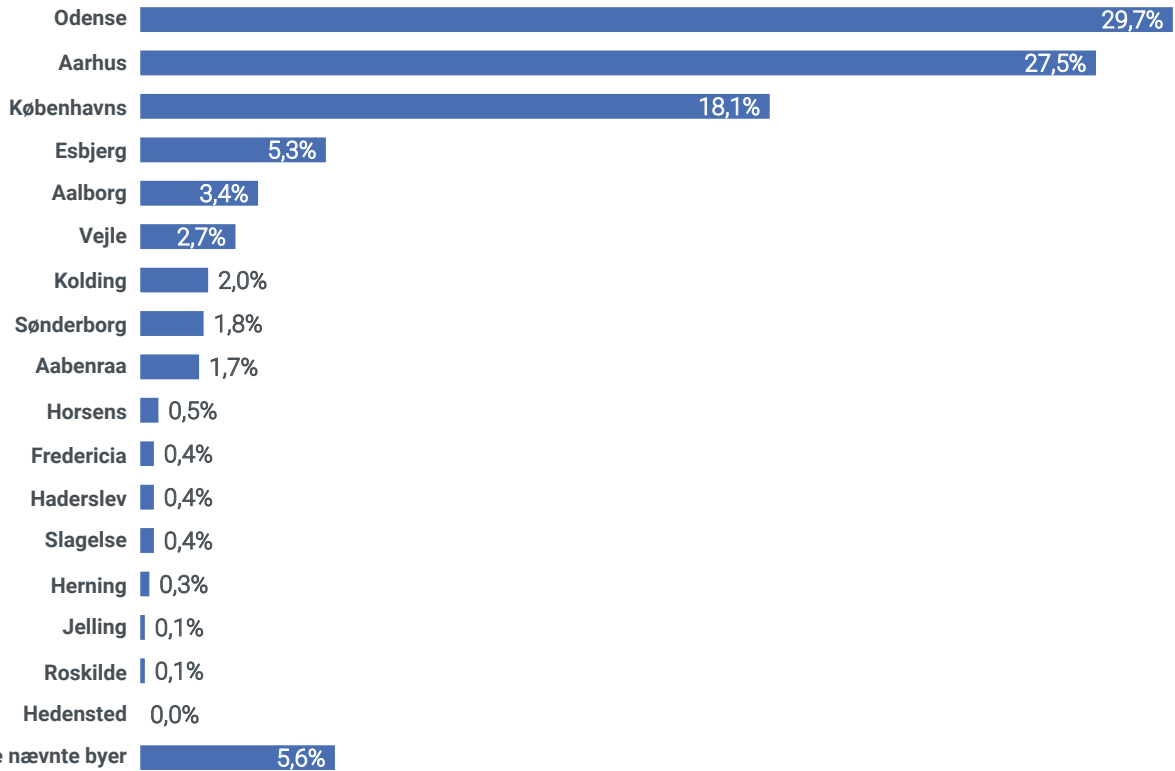
71,3 %

af eleverne* planlægger at fraflytte den by, de bor i nu, for at studere

*blandt de syddanske elever på sidste år af deres gymnasiale uddannelse, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet

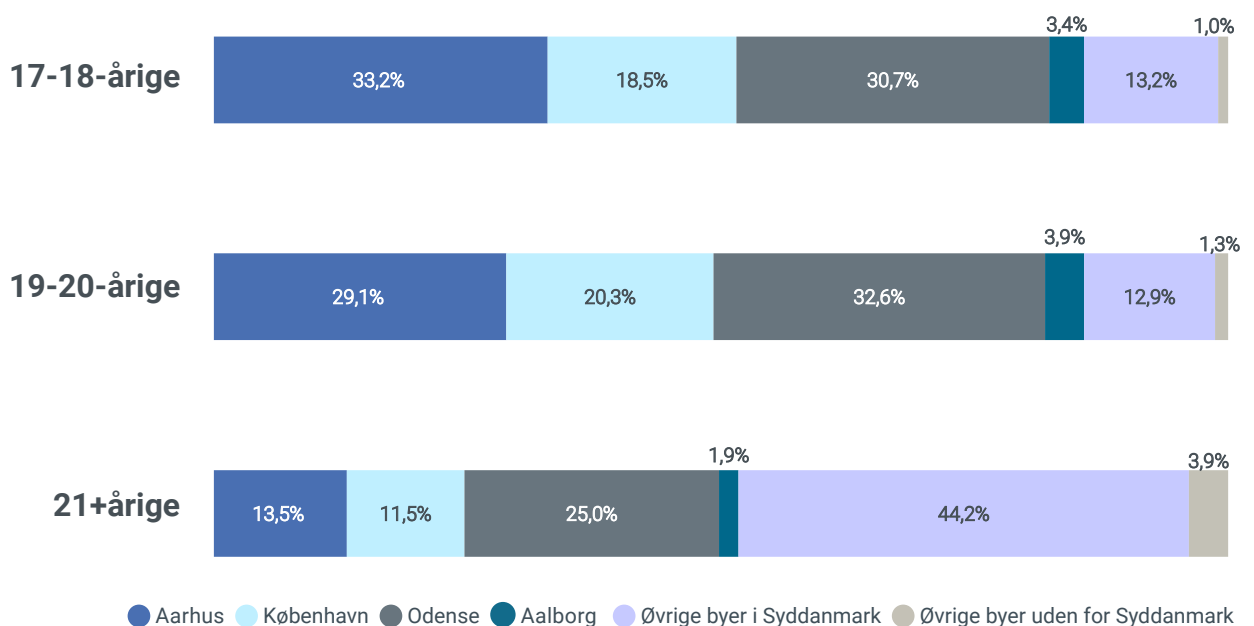
By som uddannelsesinstitutionen, eleverne overvejer, ligger i

Figuren viser i hvilken by, gymnasieeleverne angiver, at den uddannelsesinstitution, de gerne vil læse på, ligger. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede ja til, at de har en konkret uddannelsesinstitution i tankerne (768 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

By, som uddannelsesinstitutionen ligger i, opdelt på alder

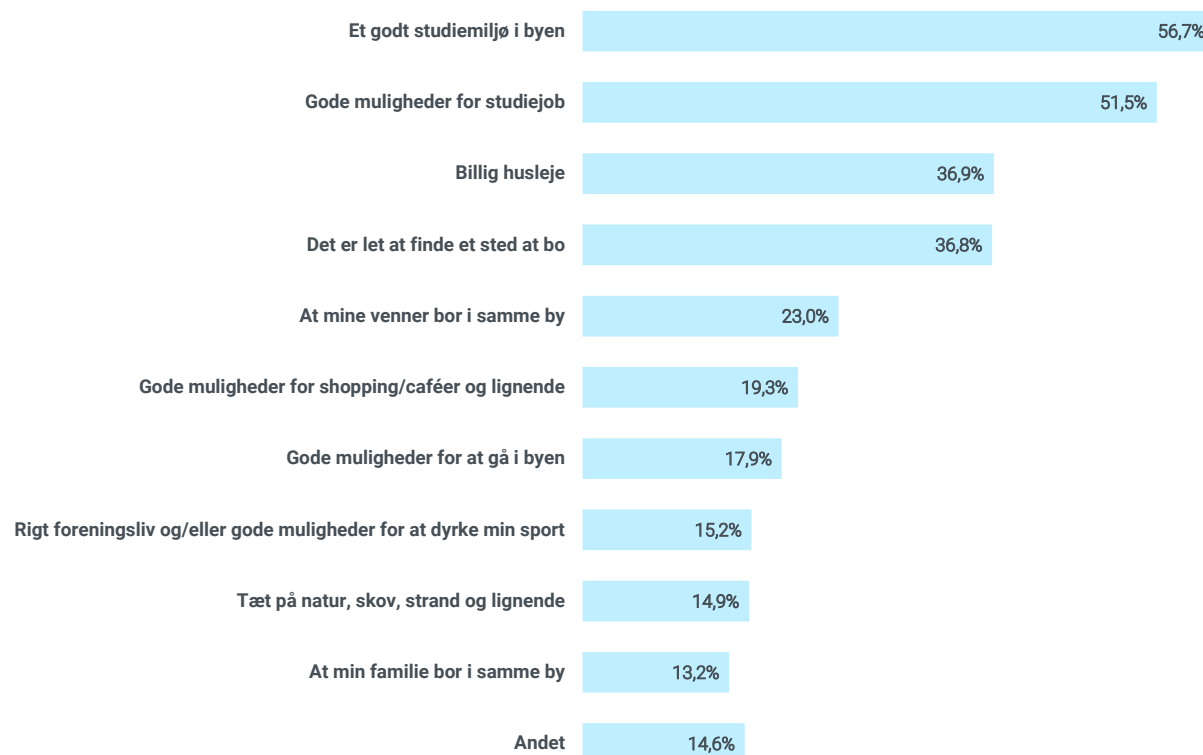

Figuren viser i hvilken by, gymnasieeleverne angiver, at den uddannelsesinstitution, de gerne vil læse på, ligger, opdelt på alder. Eksempelvis er der 33 pct. af de 17-18-årige, der angiver, at institutionen, de gerne vil læse på, ligger i Aarhus, mens det gælder 13,5 pct. af de 21+årige. Der er en signifikant forskel mellem aldersgrupperne 17-18 årige og 21+årige (95 pct. signifikansniveau). Der er ikke signifikant forskel, når aldersvariablen behandles kontinuert. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede ja til, at de havde en konkret uddannelsesinstitution i tankerne. Kun respondenter, der angiver en konkret by, er medtaget (724 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Forhold med betydning for valg af studieby

Figuren viser de forhold, som gymnasieeleverne lægger mest vægt på, når de vælger hvilken by, de gerne vil studere i. Der skulle vælges tre svar, hvorfor tallene ikke summerer til 100. Rækkefølgen for svarmulighederne var randomiseret. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Vigtige forhold for studiebyvalget opdelt på baggrundsvariable

Forskelle mellem kønnene

Kvinder vægter et godt studiemiljø i byen højere end elever, der ikke ønsker at oplyse køn. Det er vigtigere for kvinder end mænd, at de har familie i byen; at der er gode muligheder for et studiejob i byen; og gode muligheder for shopping/caféer. Omvendt er det vigtigere for mænd end kvinder, at det er let at finde et sted at bo; at der er billig husleje; at der er gode muligheder for at gå i byen; og at der er et rigt foreningsliv.

Enkelte aldersforskelle i prioriteterne

Et godt studiemiljø i byen betyder mindre for de ældre elever end yngre*. Omvendt er det mere vigtigt for de ældre elever end yngre, at familien bor i samme by.

Forskelle særligt mellem Stx- og Hhx-elever

Der er en række forskelle i prioriteterne i relation til valg af studieby på tværs af gymnasial uddannelse. Stx-elever vægter nærheden til natur, skov og strand samt at det er let at finde et sted at bo højere end Hhx-elever. Omvendt vægter Hhx-eleverne gode muligheder for studiejob i byen og gode muligheder for at gå i byen højere end Stx-elever.

Elever på Stx og Hhx vægter et godt studiemiljø i byen højere end Hf-elever. Samtidig betyder det mere for Stx-elever, at deres venner bor i samme by end Hfx-elever. Der er forskelle i forhold til vigtigheden af, at familien bor i samme by: Dette er vigtigere for Hf-elever end Stx-elever, men mere vigtigt for Stx-elever end Hhx-elever. En billig husleje er mindre vigtigt for Stx-elever end elever på Hf og Htx.

Forskelle på tværs af forældres uddannelsesniveau

Elever med forældre/værge** med lang videregående uddannelse angiver i lavere grad end elever med forældre, der har en grundskole som højest fuldførte uddannelse, at gode muligheder for et studiejob og en billig husleje er vigtigt i forbindelse med deres valg af studieby. At der er venner i samme by er mindre vigtigt for elever, hvor forældrene har grundskole som højest fuldførte uddannelse end elever, hvor forældrene har en erhvervsuddannelse, gymnasial uddannelse, mellemlang eller lang videregående uddannelse.

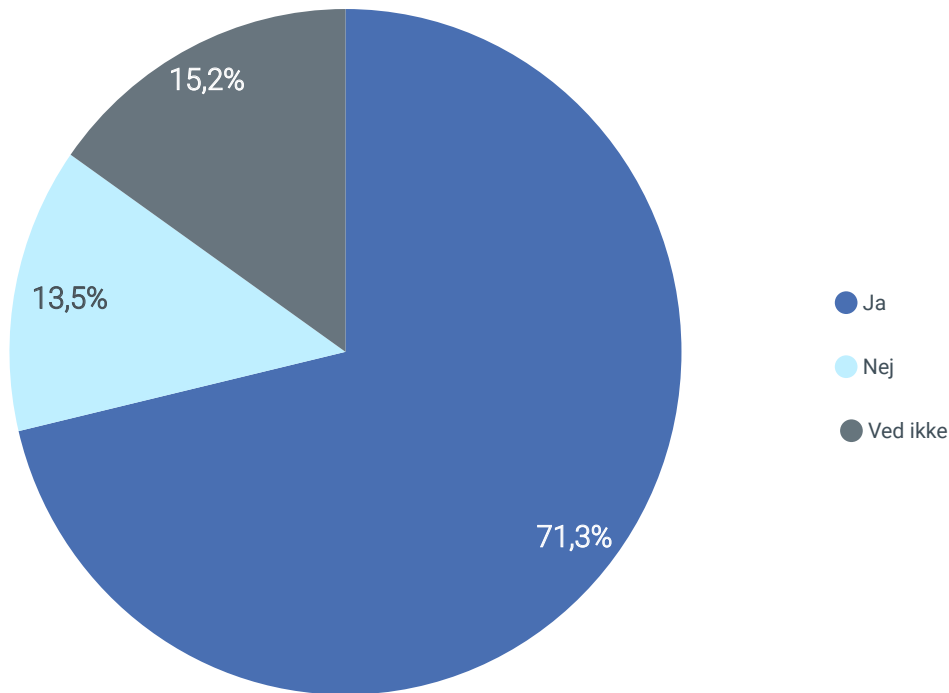
At det er let at finde et sted at bo er vigtigere for elever, hvor forældrene har en kort videregående uddannelse sammenlignet med grundskole. Gode muligheder for shopping/caféer er vigtigere for elever, der har forældre med grundskole som højest fuldførte uddannelse sammenlignet med erhvervsuddannelse og kort videregående uddannelse.

*Alder behandles her som en kontinuert variabel

**Spørgsmålet vedrørende forældres uddannelsesniveau er stillet til elever, der bor sammen med minimum én forælder eller værge, og der er spurgt til det højeste uddannelsesniveau blandt den eller de forældre/værge, eleven bor med.

Overvejelser om at flytte fra den by, man bor i nu, for at studere

Figuren viser fordelingen af elevernes svar på spørgsmålet: "Har du planer om at flytte væk fra den by, du bor i nu, for at studere?". Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Flytteovervejelser opdelt på baggrundsvariable

Der er ingen forskel mellem kønnene i forhold til, om eleverne har planer om at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere. Der er dog en forskel i forhold til alder. Jo ældre eleven er, desto mindre tilbøjelig er eleven til at have planer om at flytte væk for at studere. Elever, der går på Hf, er ligeledes mindre tilbøjelige til at overveje at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere sammenlignet med de øvrige gymnasiale uddannelser (Stx, Htx, Hhx og IB).

"Når man har **børn**, er det **ikke altid en mulighed** at studere i andre byer. Uddannelser er ikke kun for helt unge"

Elev på Hf

"Jeg gider ikke studere på **Lars Tyndskids mark**. Så stop udflytningen af uddannelser, tak"

Elev på Stx

"Jeg har valgt Odense, da jeg **ikke har haft lyst til at flytte til hovedstaden eller Jylland, langt væk fra (næsten) alle, jeg kender/familie"**

Elev på Hf

"Jeg vil ønske, at der var **mulighed for flere internationale studiemiljøer/engelsksprogede uddannelser [...]**. Dette gør sig i høj grad også gældende mange andre steder i Danmark og ikke kun i Region Syddanmark, hvilket gør at jeg med stor sandsynlighed **ikke ender med at tage en videregående uddannelse i Danmark"**

Elev på IB

"Det er svært at vælge den uddannelse, man ønsker, **når uddannelsen kun ligger i én by** (i mit tilfælde København), når man samtidig **gerne vil være tæt på familien**. Det kan i sidste ende påvirke mit valg af uddannelse"

Elev på Stx

Citaterne viser udvalgte kommentarer fra de elever, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet. Citaterne illustrerer pointer, men skal ikke ses som repræsentative for alle disse elever.

Overvejelser om at flytte tilbage

Disclaimer: De unges sted i livet...

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt eleverne til, om de kunne forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter, at de har afsluttet deres videregående uddannelse. I den forbindelse bør det indledningsvist bemærkes, at der i de fleste tilfælde er tale om unge (for aldersfordeling blandt respondenter, se side 41), som står til at flytte ud af byen - og formentlig glæder sig til det - og for hvem overvejelser om at flytte tilbage muligvis ligger langt ude i fremtiden. Nogle kan muligvis have et andet syn på den by, de bor i nu, end de har i fremtiden, når de fx står for at skulle stifte familie. Spørgsmålene er alligevel medtaget på grund af Eva Mærsk's pointe om, at man bør betragte unge fraflyttere som potentielle tilbageflyttere (for uddybning, se side 5). Afsnittet bygger på spørgsmål til de elever, som planlægger at fraflytte den by, de bor i nu, for at studere.

En tredjedel kan forestille sig at flytte tilbage

Eleverne fordeler sig i tre cirka lige store grupper hvad angår, om de kan forestille sig at flytte tilbage inden for et par år efter endt videregående uddannelse: 32 pct. svarer ja til, at de kan forestille sig dette, 37 pct. svarer nej og 31 pct. ved ikke. En lidt større andel af elever, der er bosiddende på Fyn (36 pct.) end i Syddanmark (29 pct.), kan forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter, at de har afsluttet deres videregående uddannelse.

Tilknytning har betydning for overvejelser om at flytte tilbage

Blandt den gruppe af elever, der overvejer at læse videre inden for to år efter gymnasiet, føler knap halvdelen (47 pct.) sig i meget høj eller høj grad knyttet til deres lokalområde. Netop tilknytning til lokalområdet ser ud til at være knyttet til overvejelser om at flytte tilbage. Elever, der i højere grad føler sig knyttet til deres

lokalområde, er mere tilbøjelige til at kunne forestille sig, at de flytter tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter, at de har afsluttet deres videregående uddannelse. Det er imidlertid ikke muligt at sige noget om, hvordan tilknytning og overvejelser om at flytte tilbage påvirker hinanden, ud fra analysen. Sammenhængen mellem tilknytning og overvejelser om at flytte tilbage finder Eva Mærsk* også blandt studerende, der forventer at flytte tilbage inden for den nærmeste fremtid (2022, side 148).

Familie er vigtigt i forhold til at flytte tilbage

De elever, der kan forestille sig at flytte tilbage til byen, de bor i nu, er spurgt til årsagerne hertil. Her peges især på, at de gerne vil være tæt på deres familie. Derefter følger, at de kender byen godt, at byens størrelse er passende, og at de har et stort netværk i byen. Denne type af forhold er kendetegnet ved, at de er vanskelige at påvirke som kommune eller region. Nederst på listen findes et godt foreningsliv og gode tilbud/arrangementer i byen. Eva Mærsk* henviser ligeledes til en række studier, der peger på, at nærheden til familie og venner er vigtige faktorer, når man vælger at flytte tilbage (2022, side 37).

Bystørrelse, aktiviteter og jobmuligheder er vigtige i forhold til ikke at flytte tilbage

Blandt de elever, der ikke kan forestille sig at flytte tilbage til byen, de bor i nu, nævnes byens størrelse, for få aktiviteter i byen og jobmuligheder som årsager hertil.

*Eva Mærsk (2022): "There and Back Again. The intertwining of educationally related (im) mobility choices of young adults from peripheral regions with contemporary identity and place narratives"

32 %

af eleverne*, der har planer om at flytte for at studere, kan forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu**

36 %

af de fynske elever*, der har planer om at flytte for at studere, kan forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu**

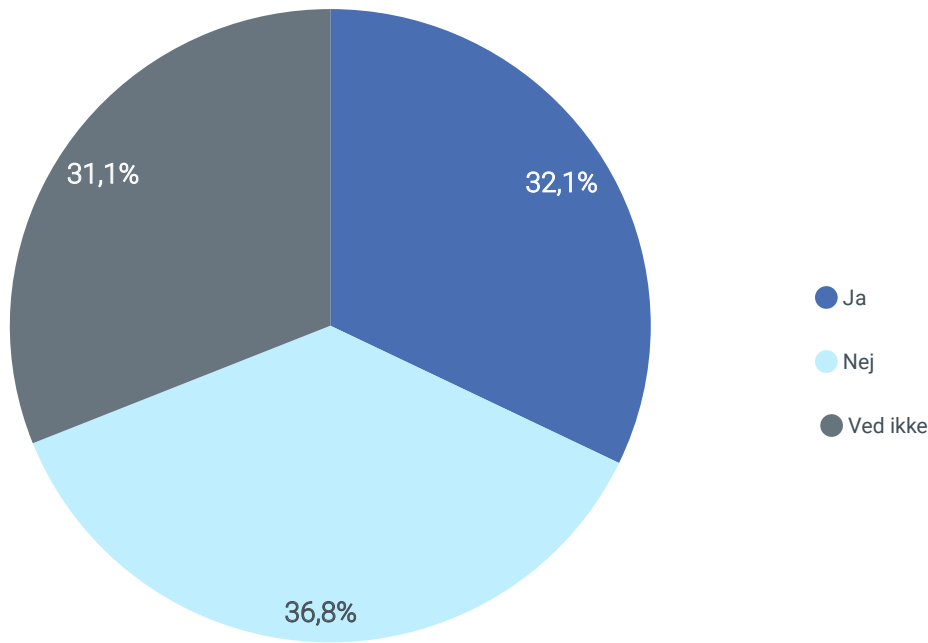

47 pct. af eleverne* føler sig i meget høj eller høj grad knyttet til der, hvor de bor

*blandt de syddanske elever på sidste år af deres gymnasiale uddannelse, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet
** inden for et par år efter afsluttet videregående uddannelse

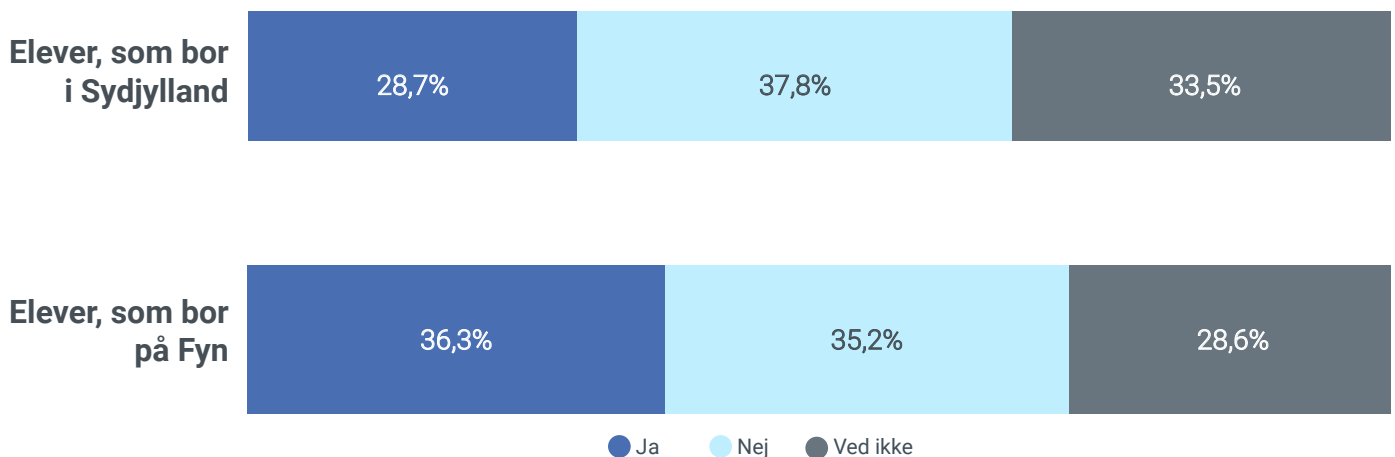
Forestillinger om at flytte tilbage efter endt videregående uddannelse

Figuren viser fordelingen af elevernes svar på spørgsmålet: "Kunne du forestille dig at flytte tilbage til den by, du bor i nu, inden for et par år efter, du har afsluttet din videregående uddannelse?". Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede "Ja" til, at de planlægger at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere (se figur side 26) (921 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Forestillinger om at flytte tilbage efter endt videregående uddannelse opdelt på bopæl

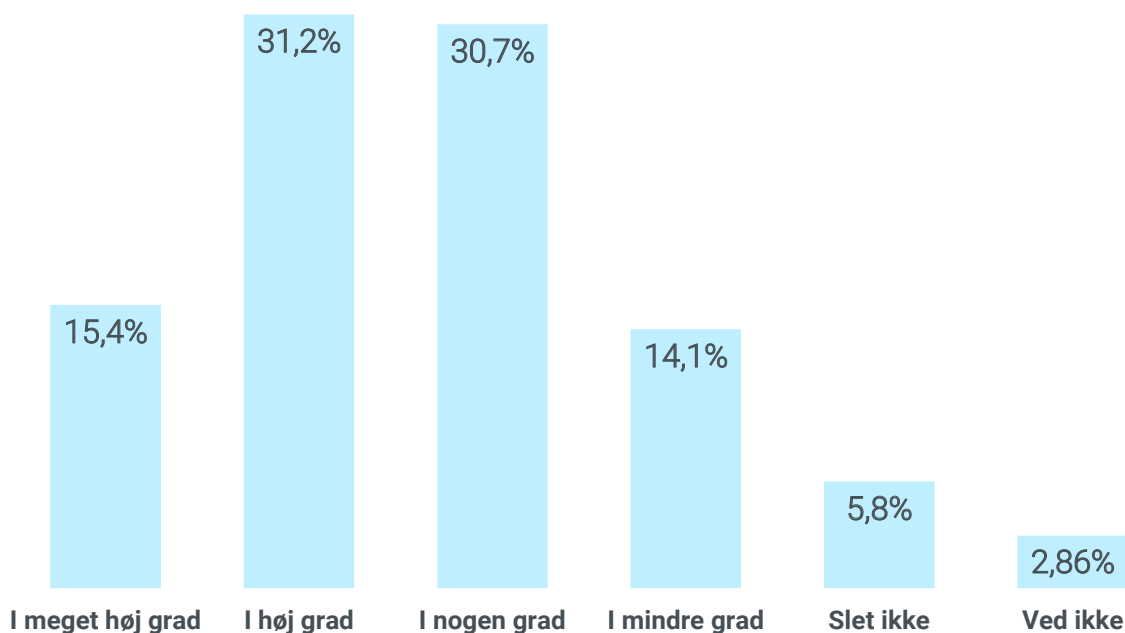

Figuren viser fordelingen af elevernes svar på spørgsmålet: "Kunne du forestille dig at flytte tilbage til den by, du bor i nu, inden for et par år efter, du har afsluttet din videregående uddannelse?" opdelt på, om eleverne bor på Fyn eller i Syddjylland. Bopælskommune er uoplyst for otte respondenter og indgår ikke i tabellen, ligesom respondenter bosiddende i Hedensted Kommune ikke indgår. Der er en statistisk signifikant forskel (95 pct. signifikansniveau) mellem de elever, som bor på Fyn, og dem, der bor i Syddjylland, hvor der er kontrolleret for alder, køn, forældres uddannelse, gymnasial uddannelse, bystørrelse og bopælssituation. For uddybning af kontrolvariable, se side 39-41. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede "Ja" til, at de planlægger at flytte væk fra den by, de bor i nu, for at studere (se figur side 26) (901 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

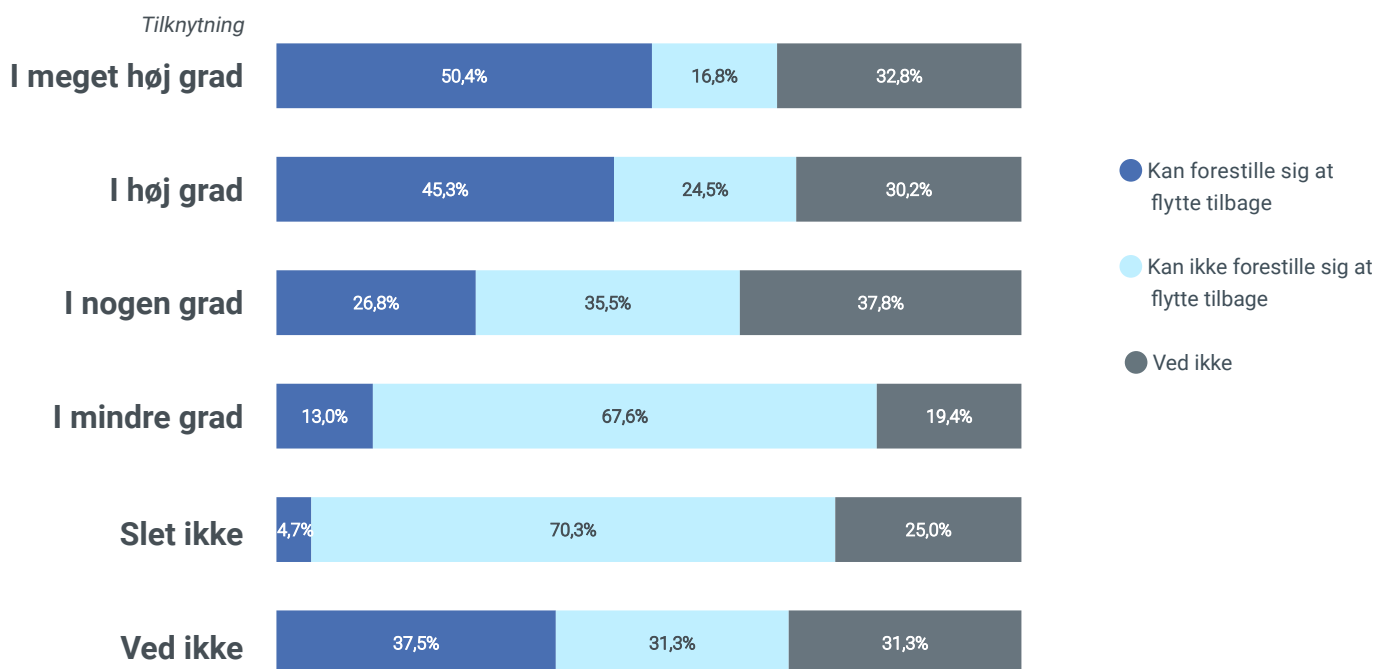
Elevernes tilknytning til lokalområdet

Figuren viser i hvilken grad eleverne angiver, de føler sig knyttet til deres lokalområde. Lokalområde defineres som: "Lokalområdet er det nærområde, der har tilknytning til det sted, hvor man bor, og som danner ramme om lokale aktiviteter". Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet (1.292 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem elevernes følelse af tilknytning til lokalområdet og overvejelse om at flytte tilbage

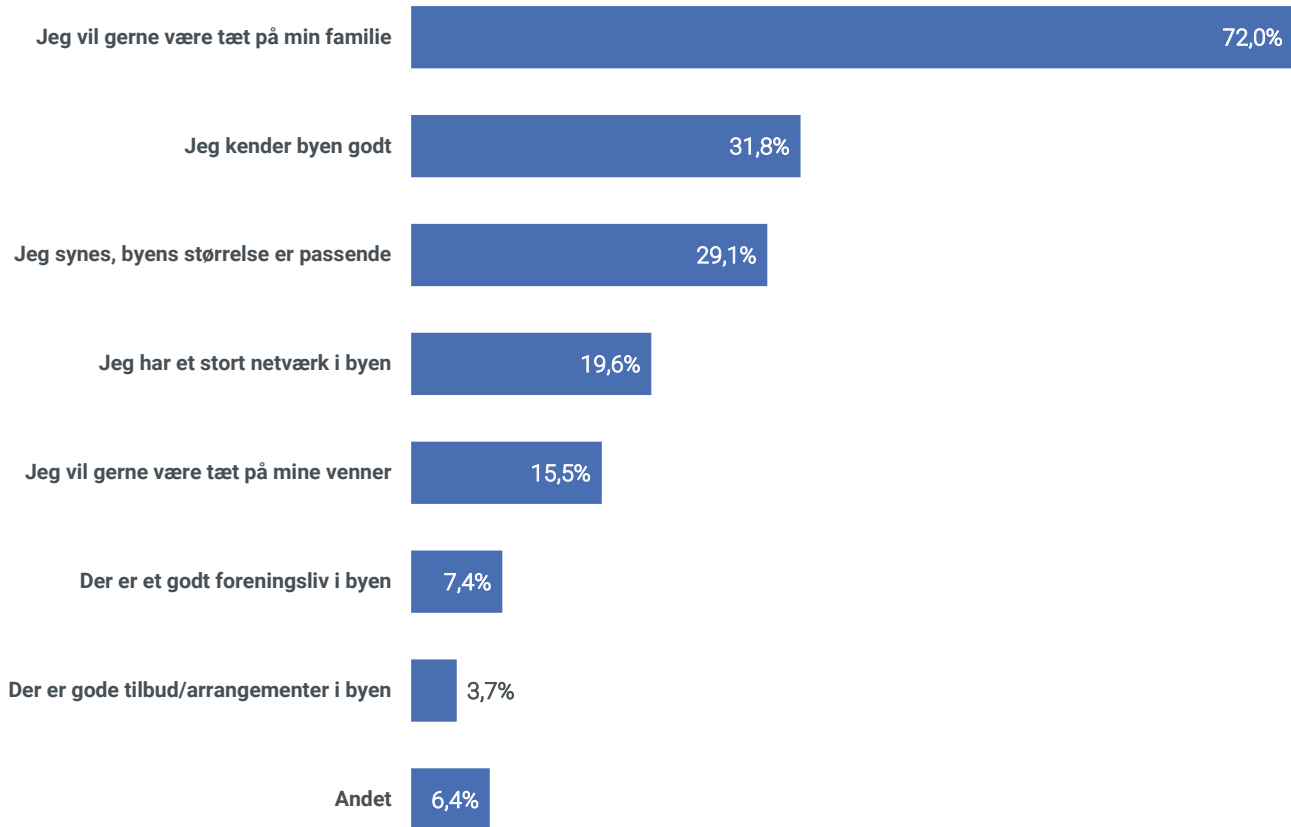

Figuren viser sammenhængen mellem elevernes følelse af tilknytning til lokalområdet, og om de kan forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter, at de har afsluttet deres videregående uddannelse. Der er en signifikant sammenhæng mellem de to variable. Vi kan dog ikke med sikkerhed sige hvilken vej, sammenhængen går. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt dem, der svarede "Ja" til, at de planlægger at flytte væk fra den by, de bor i nu (921 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Årsager til at elever forventer at flytte tilbage efter endt uddannelse

Figuren viser, hvad eleverne angiver som de primære årsager til, at de forventer at flytte tilbage inden for et par år efter endt uddannelse. Der kunne vælges op til to svar, hvorfor tallene ikke summerer til 100. Rækkefølgen på svarmulighederne var randomiseret. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede "Ja" til, at de kunne forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter, de har afsluttet deres videregående uddannelse (figuren øverst side 28) (296 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Årsager til at flytte tilbage opdelt på baggrundsvariable

Nærhed til familien angives som en af de væsentligste årsager til, at eleven overvejer at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter endt videregående uddannelse. Kvinder angiver imidlertid denne årsag i højere grad end mænd. Omvendt angiver mænd i højere grad, at kendskab til byen er en væsentlig årsag. Elever, hvor forældrenes højeste uddannelse er grundskolen, angiver i højere grad netværk i byen som årsag til, at de overvejer at flytte tilbage sammenlignet med elever, hvor forældrene har en kort videregående uddannelse. Samme gruppe af elever angiver i højere grad et godt foreningsliv som årsag sammenlignet med elever, hvor forældrenes højeste uddannelse er en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

"Jeg elsker [byens navn]. Dens størrelse og placering er perfekt. Elsker alt naturen, havneliv og muligheder, der er her. Ligger centralt i forhold til tog rundt i hele landet"

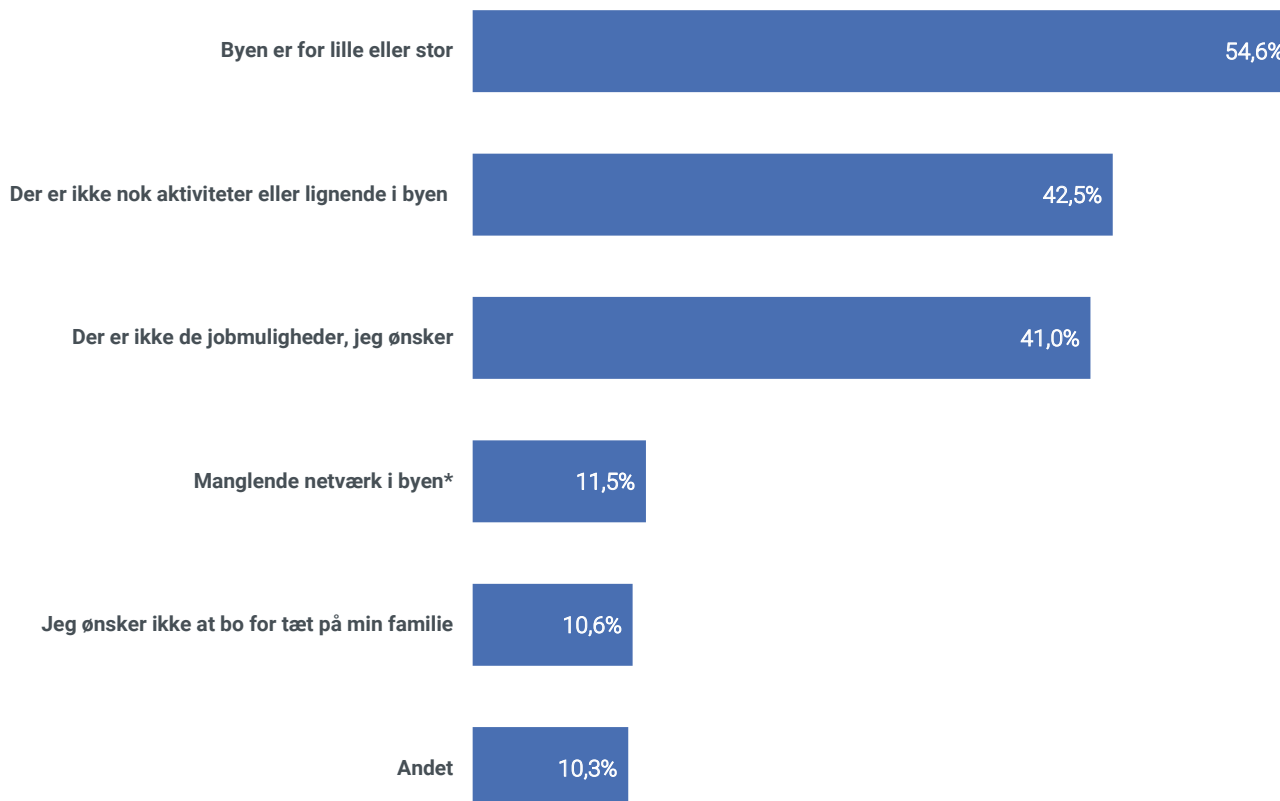
"Jeg synes, at den by, jeg bor i nu, er godt egnet til børnefamilier, og derfor kunne jeg godt finde på at flytte tilbage, når jeg engang selv skal have børn"

"Jeg kan bare ikke forestille mig at leve i byer større end [byens navn]"

Citaterne viser udvalgte elevers "andet"-svar i figuren ovenfor. Citaterne illustrerer pointer, men skal ikke ses som repræsentative for alle elever.

Årsager til at elever ikke forventer at flytte tilbage efter endt uddannelse

Figuren viser, hvad eleverne angiver som de primære årsager til, at de ikke forventer at flytte tilbage inden for et par år efter endt uddannelse. Der kunne vælges op til to svar, hvorfor tallene ikke summerer til 100. Rækkefølgen for svarmulighederne var randomiseret. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der potentielt læser en videregående uddannelse inden for to år efter gymnasiet samt respondenter, der svarede "Nej" til, at de kunne forestille sig at flytte tilbage til den by, de bor i nu, inden for et par år efter, de har afsluttet deres videregående uddannelse (figuren øverst side 28) (339 respondenter).

* Svarkategorien lød: "Jeg har ikke noget netværk i min nuværende by/mine venner planlægger også at fraflytte".

Kilde: Region Syddanmark

Årsager til ikke at flytte tilbage opdelt på baggrundsvariable

Over halvdelen (54,6 pct.) af de elever, som ikke forventer at flytte tilbage til den by, de bor i nu, angiver, at en af de primære årsager til dette er, at byen er for lille eller stor. Denne årsag angives imidlertid i højere grad af elever på Stx end Htx-elever. Samtidig angiver elever, der går på Hhx, i højere grad udbuddet af aktiviteter eller lignende i byen som årsag sammenlignet med Stx-elever. Desuden angiver elever, der har lav grad af tilknytning til deres lokalområde, i højere grad, at de ikke ønsker at bo for tæt på deres familie som årsag sammenlignet med elever med højere grad af tilknytning.

"[Jeg] kommer fra en lille by, hvor der ikke er det store natur eller gode jobmuligheder inden for den retning, jeg vil, derfor ønsker jeg ikke at komme retur"

"Jeg vil godt prøve noget andet"

"Kulturlivet er dårligt i [byens navn]"

"Der sker ingenting på [øns navn], det er dødt, og der er intet for unge mennesker"

Citaterne viser udvalgte elevers "andet"-svar i figuren ovenfor. Citaterne illustrerer pointer, men skal ikke ses som repræsentative for alle elever.

DEL 2: HVOR STARTER DIMITTENDER FRA SYDDANMARK UDDANNELSE?

Introduktion til del 2

I dette afsnit stiller vi skarpt på, hvor dem, der har taget en gymnasial uddannelse i Syddanmark, søger hen, når de vil læse en videregående uddannelse. Der tages ikke højde for respondenternes bopæl, men i stedet gymnasiets beliggenhed. Dette afsnit bygger på registerdata fra Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus. Du kan læse mere om disse data på side 42. Fokus i dette afsnit er således dem, der allerede er dimittet fra et syddansk gymnasium, og ikke - som i del 1 - dem, som på dataindsamlingsstidspunktet står for at gøre det. Der fokuseres på dimittender fra 2020, som har haft to hele sabbatår samt sommerferie (27 måneder) til at påbegynde en uddannelse efter gymnasiet.

Jo længere tid siden dimission, des flere har påbegyndt en uddannelse

Overordnet viser tallene, at jo længere tid, der er gået, siden en årgang dimittede fra en gymnasial uddannelse i Syddanmark, jo flere har påbegyndt en uddannelse. For dimittenderne i 2022 er der 88,8 pct., der ikke har påbegyndt en uddannelse efter gymnasiet pr. 1. oktober 2022 (angivet som ukendt*), hvilket bl.a. kan skyldes sabbatår. 9,2 pct. af 2022-dimittenderne har påbegyndt en videregående uddannelse pr. 1. oktober 2022. Til sammenligning har 57,9 pct. af 2020-dimittenderne pr. 1. oktober 2022 påbegyndt en videregående uddannelse.

Flest dimittender søger mod Fyn

Blandt 2020-dimittenderne (som har gennemført gymnasial uddannelse i Syddanmark), der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder efter gymnasiet, påbegyndte den største andel (2.080 personer) en videregående uddannelse på Fyn. Herefter følger Østjylland (1.701 elever)

og Syddanmark (1.238). Tallene tager højde for, at et universitet kan have flere campusser i flere forskellige landsdele, det vil fx sige, at Aalborg Universitets afdeling i Esbjerg indgår i tallene for Syddanmark.

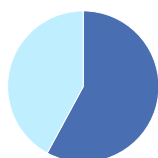
2020-dimittenderne søger især til universiteterne

3.233 af 2020-studerne fra syddanske gymnasier påbegyndte en uddannelse på et universitet inden for 27 måneder efter, de afsluttede gymnasiet. Det er dermed den gruppe af institutioner, som flest søgte ind på. Herefter følger erhvervsakademierne (1.418 elever) og professionshøjskolerne (1.030 elever). For inddeling i typer af institutioner, se side 42. Der er imidlertid tale om et fald i antal dimittender, der påbegynder universitetet inden for 27 måneder, hvis 2020-dimittenderne sammenlignes med dimittender i 2014 og 2017.

De fynske dimittender søger mod SDU, men de sydjyske søger mod AU

33,6 pct. af 2020-dimittenderne fra fynske gymnasier, der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder, er startet på Syddansk Universitet (SDU) på Fyn. Det er dermed den mest søgte uddannelsesinstitution for disse dimittender. For dimittender fra sydjyske gymnasier er det derimod på Aarhus Universitet (AU), at den største andel er startet (23,0 pct.). Den næstmest søgte uddannelsesinstitution for fynske 2020-dimittender er UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole på Fyn, mens de sydjyske søger mod Professionshøjskolen UC Syddanmark i Syddanmark.

**Bemærk forskellen på "ukendt" og "uoplyst" jævnfør side 42*

57,9% af dimittenderne fra syddanske gymnasier i 2020 er startet på en videregående uddannelse pr. 1/10-22

33,6%

af de fynske 2020-dimittender er startet på Syddansk Universitet*

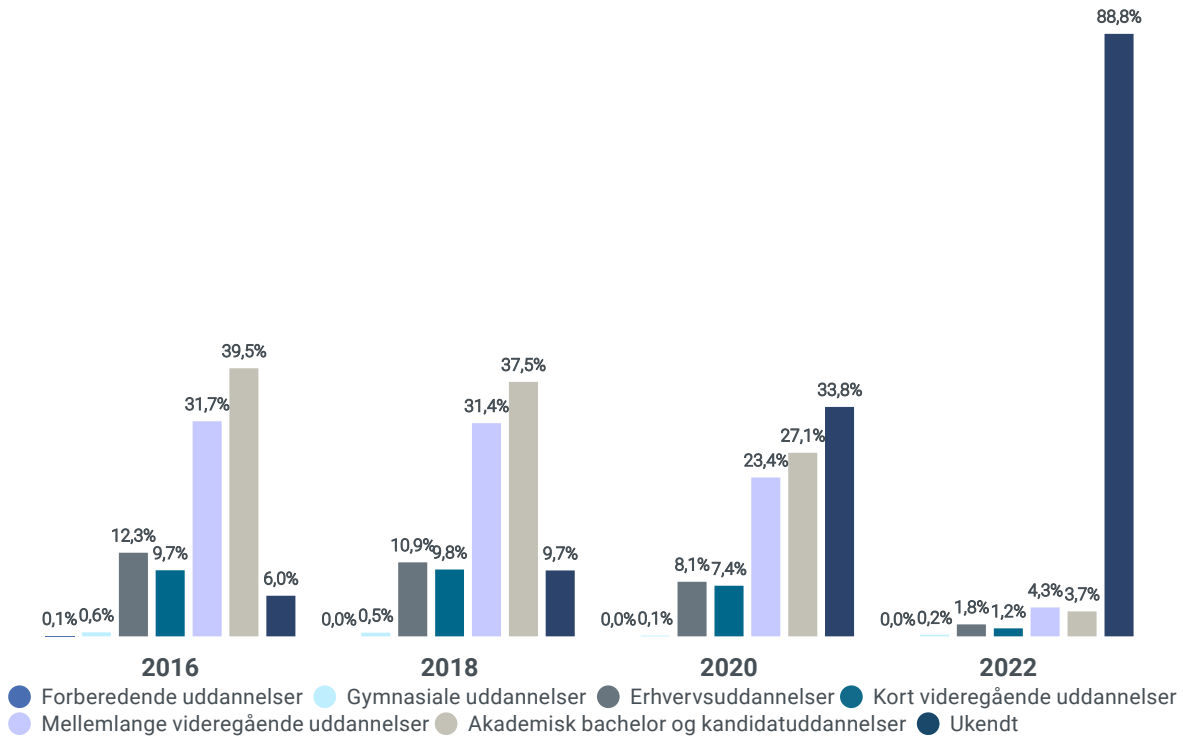
23,0%

af de sydjyske 2020-dimittender er startet på Aarhus Universitet*

*inden for 27 måneder efter fuldført gymnasial uddannelse

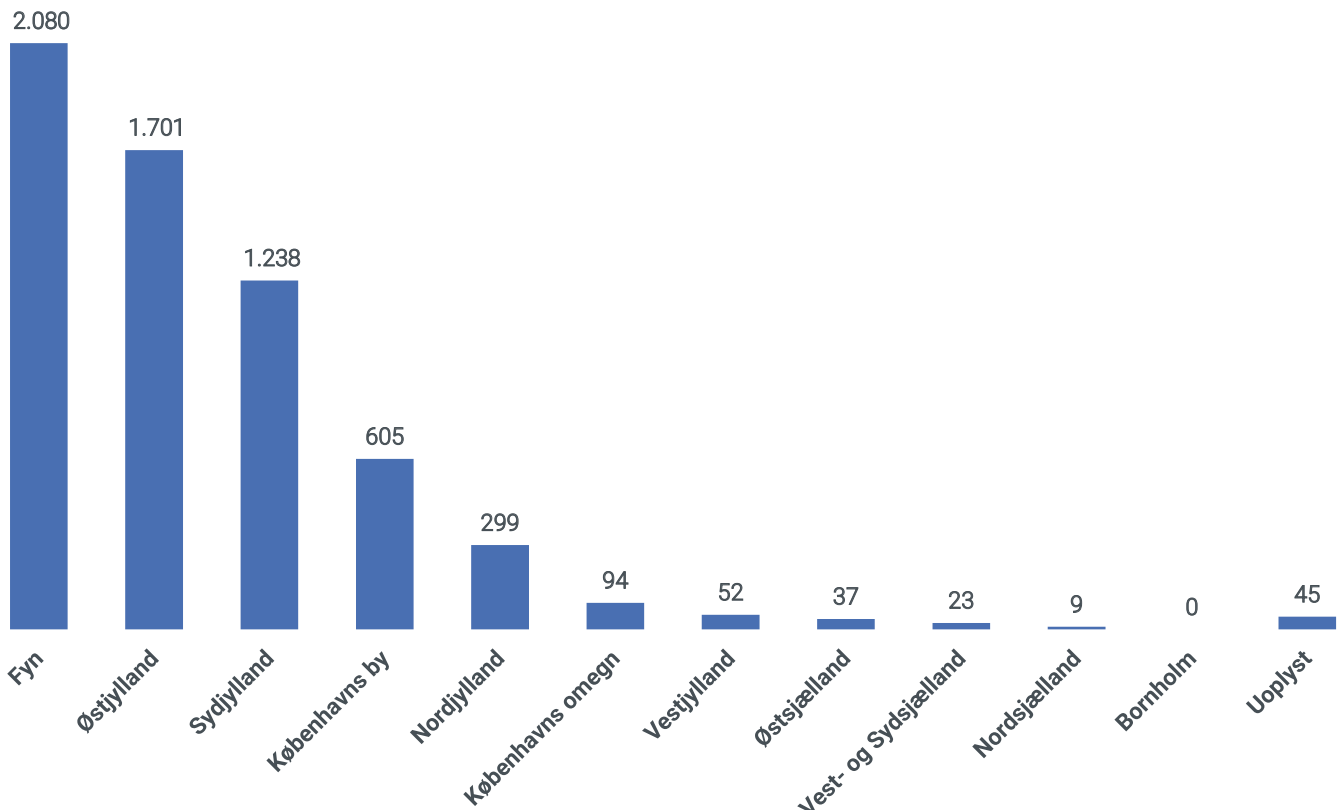
Dimittender i udvalgte år opdelt på påbegyndt uddannelsestype

Figuren viser, hvor stor en andel af dimittenderne med fuldført gymnasial uddannelse på gymnasier i Syddanmark i henholdsvis 2016, 2018, 2020 og 2022, som har påbegyndt en uddannelse opdelt på type af uddannelse. Tallene er opgjort pr. 1. oktober 2022, det vil sige, at dimittender i 2016 har haft flere år til at påbegynde en videregående uddannelse end dimittender fra de senere år. Ukendt dækker bl.a. over dem, som ikke har haft påbegyndt en uddannelse siden gymnasiet, herunder fx dem, som holder sabbatår efter gymnasiet.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

Landsdel hvor syddanske 2020-dimittender er startet uddannelse

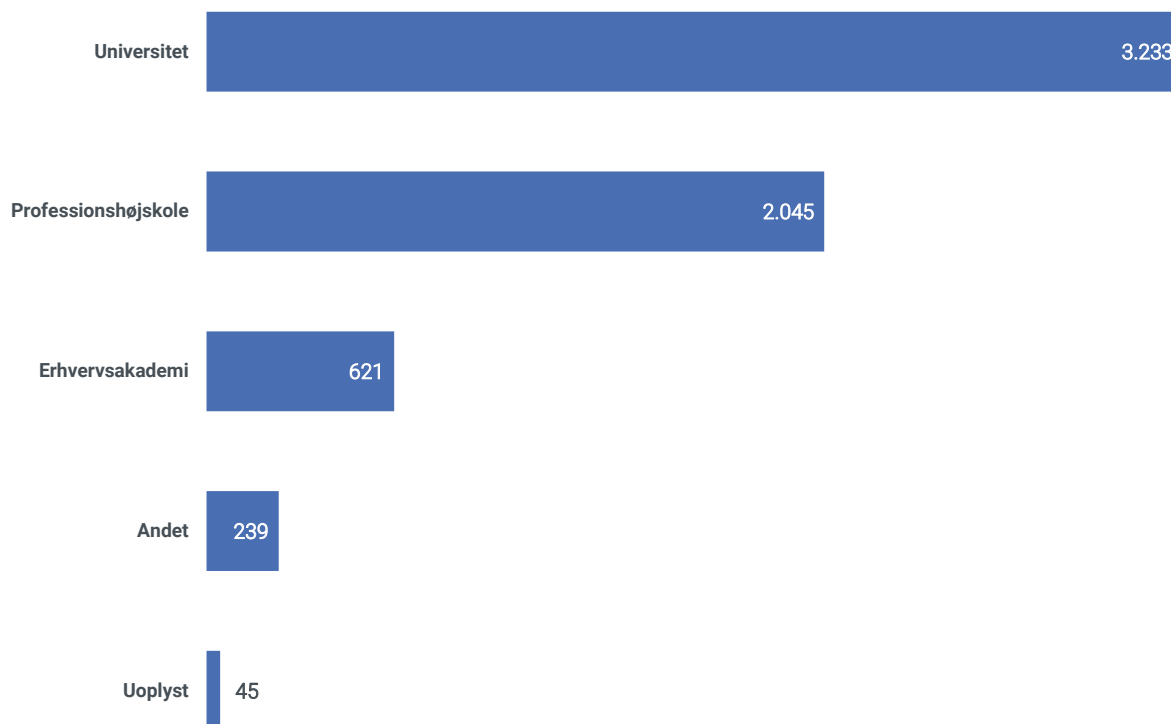

Figuren viser hvor mange af de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Syddanmark i 2020, som har påbegyndt en videregående uddannelse i den pågældende landsdel inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

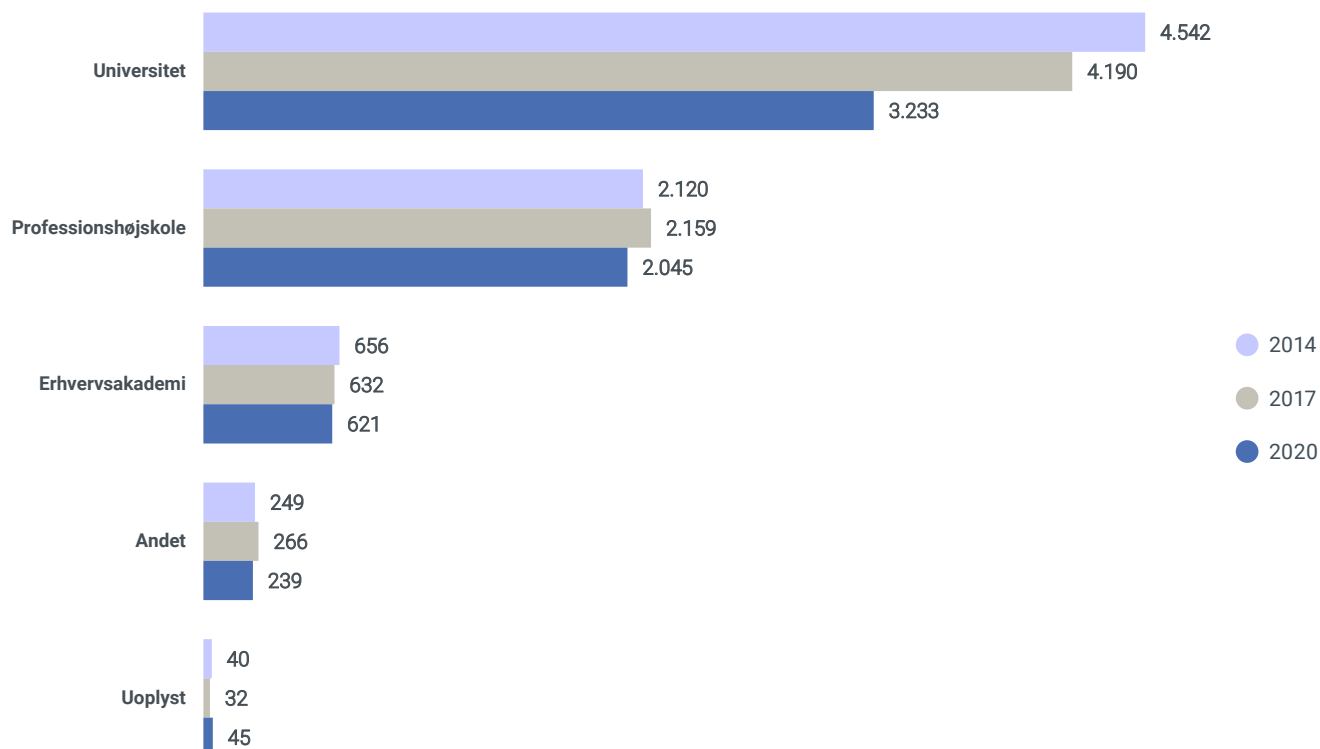
Tilgang til typer af uddannelsesinstitutioner for 2020-dimittender

Figuren viser hvor mange af de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Syddanmark i 2020, der har påbegyndt en videregående uddannelse på den pågældende type af uddannelsesinstitution inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. UCL er medtaget som en professionshøjskole. For øvrig inddeling af skoler, se side 42.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

Tilgang til typer af uddannelsesinstitutioner for dimittender fra 2014, 2017 og 2020

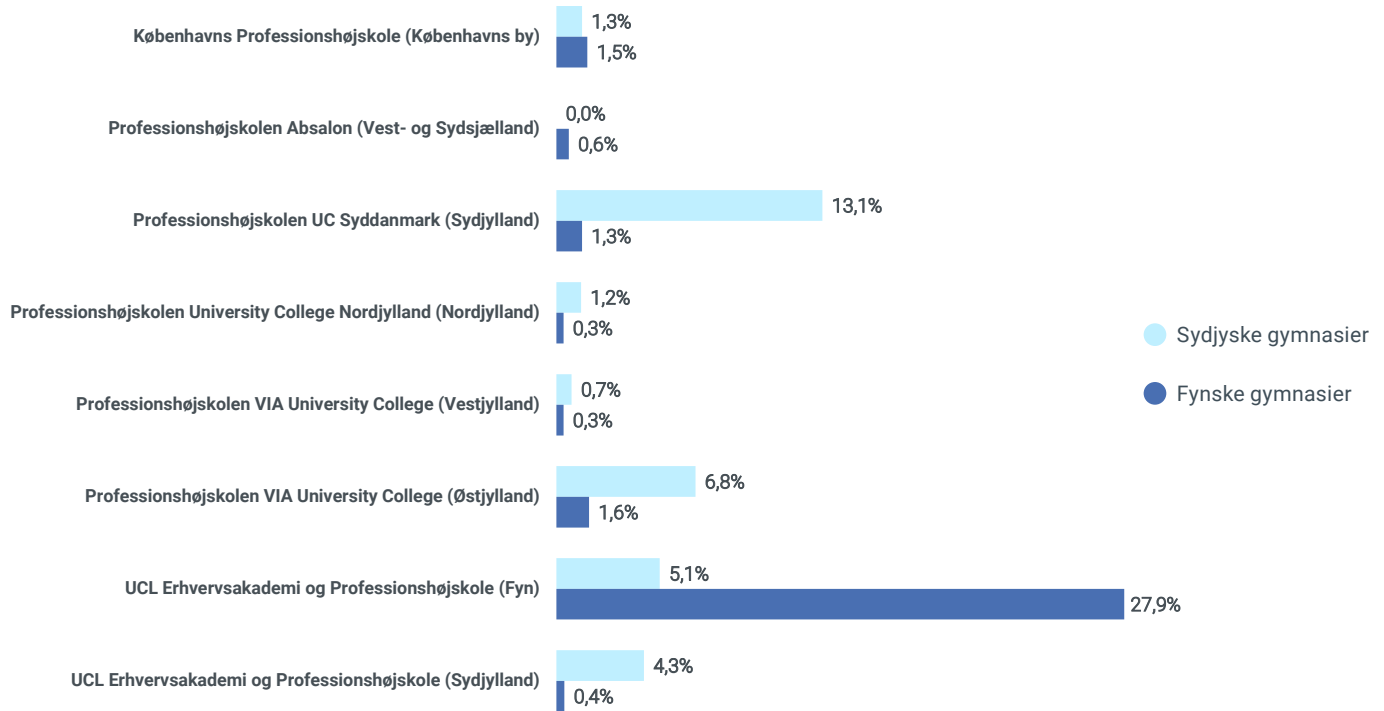

Figuren viser hvor mange af de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Syddanmark i henholdsvis 2014, 2017 og 2020, der har påbegyndt en videregående uddannelse på den pågældende type af uddannelsesinstitution inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. UCL er medtaget som en professionshøjskole. For øvrig inddeling af skoler, se side 42. Bemærk, at tallet vil afhænge af det samlede antal dimittender i Syddanmark i det pågældende år.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

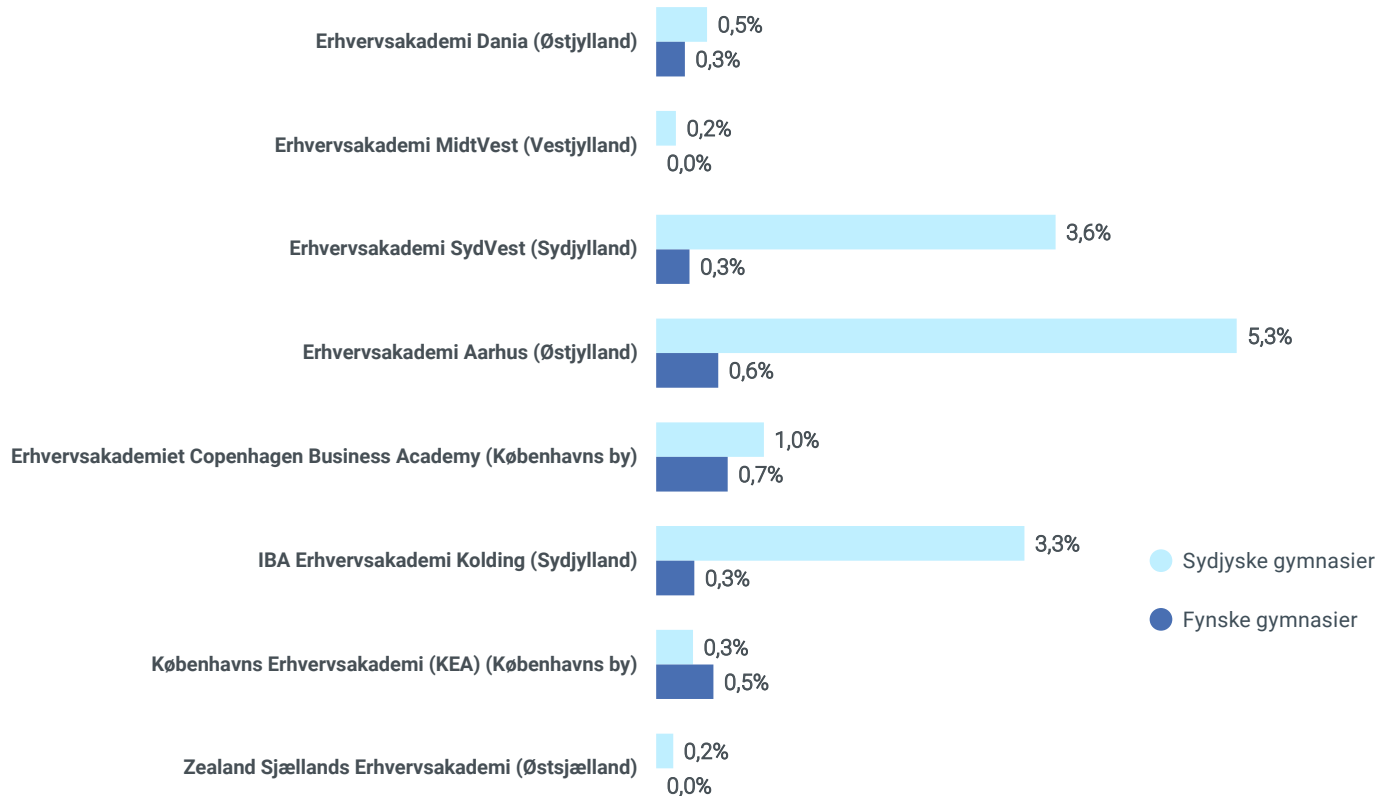
Tilgangen til professionshøjskoler for syddanske 2020-dimittender

Figuren viser hvor de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Sydjylland og på Fyn i 2020, har påbegyndt en videregående uddannelse inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. Andelen er beregnet ved at dividere antallet, der er startet uddannelse på den pågældende institution med det samlede antal dimittender i landsdelen (Sydjylland/Fyn), der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder. I parentes ud for institutionen er angivet campus' beliggenhed.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

Tilgangen til erhvervsakademier for syddanske 2020-dimittender

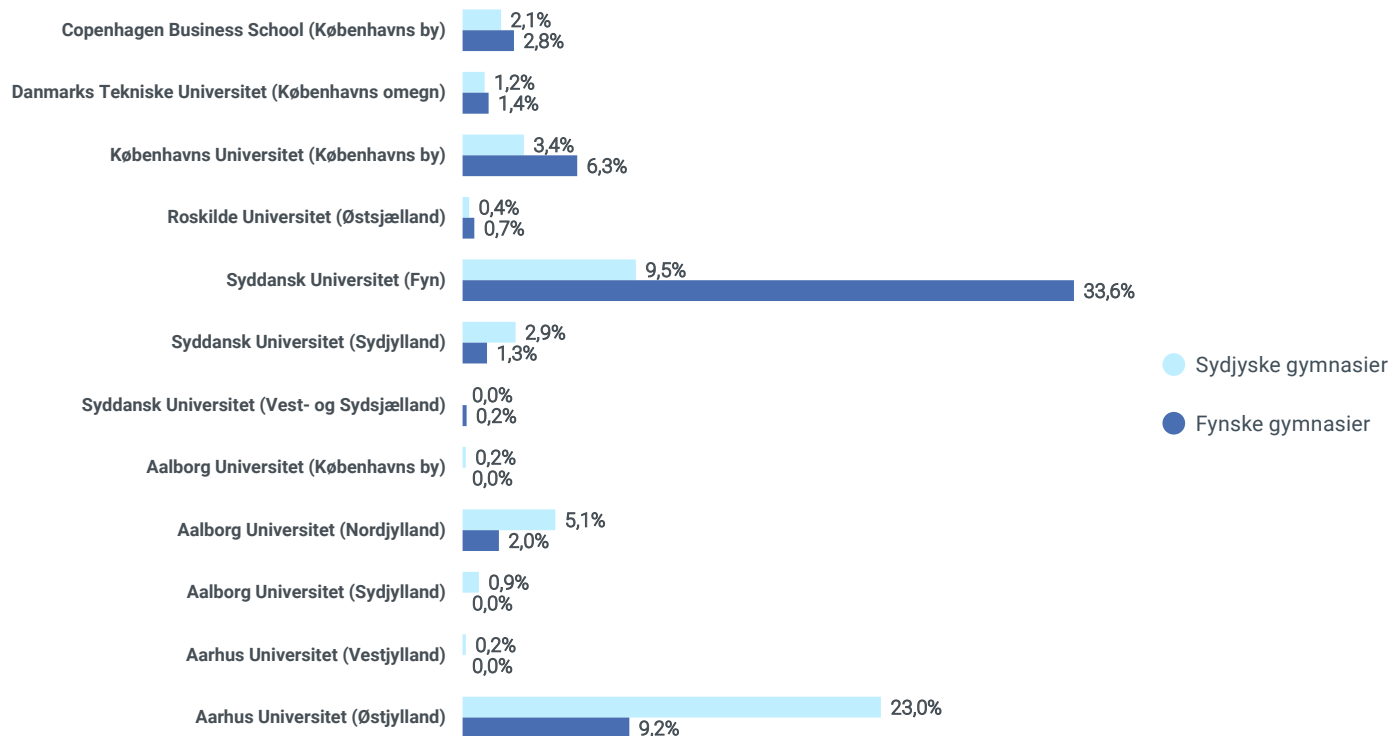

Figuren viser hvor de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Sydjylland og på Fyn i 2020, har påbegyndt en videregående uddannelse inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. Andelen er beregnet ved at dividere antallet, der er startet uddannelse på den pågældende institution med det samlede antal dimittender i landsdelen (Sydjylland/Fyn), der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder. I parentes ud for institutionen er angivet campus' beliggenhed.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

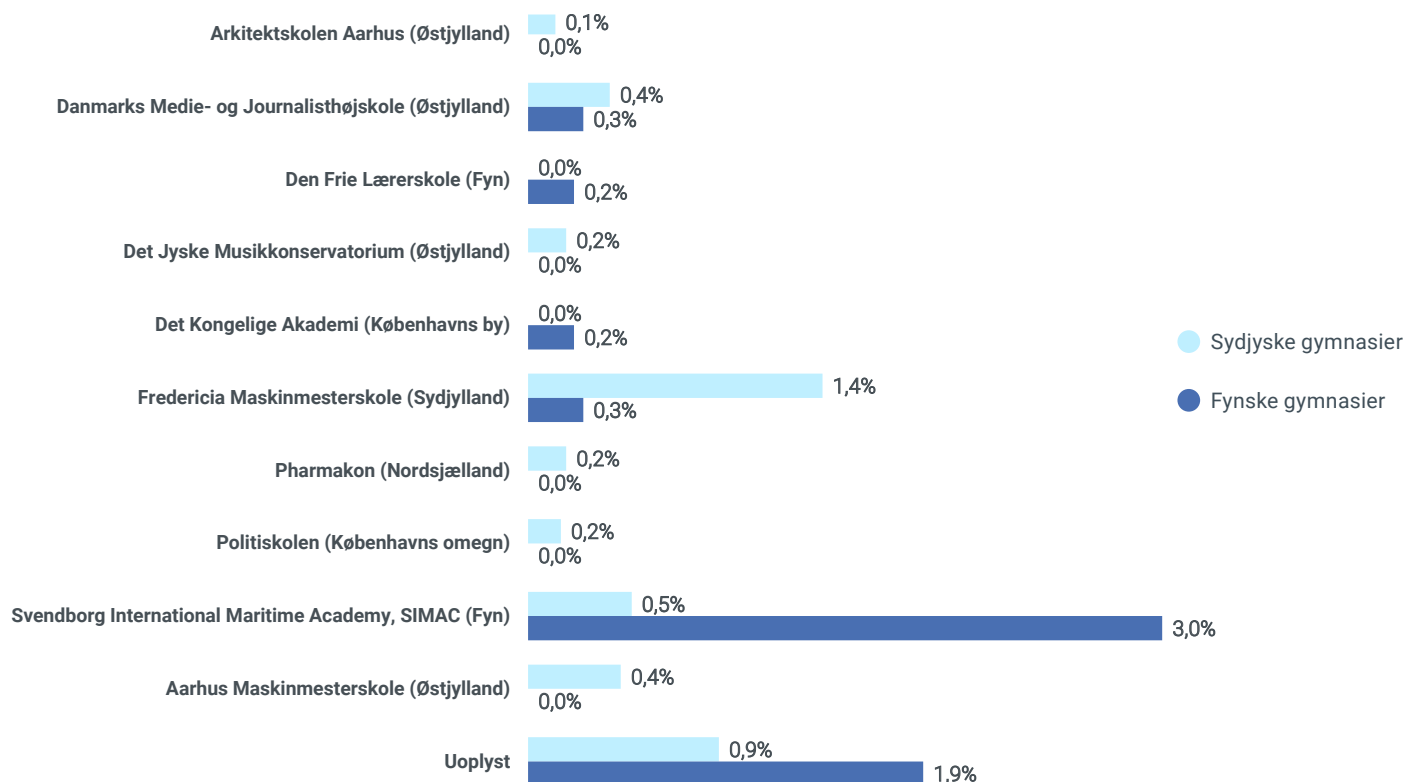
Tilgangen til universiteter for syddanske 2020-dimittender

Figuren viser hvor de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Syddanmark og på Fyn i 2020, har påbegyndt en videregående uddannelse inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. Andelen er beregnet ved at dividere antallet, der er startet uddannelse på den pågældende institution med det samlede antal dimittender i landsdelen (Syddanmark/Fyn), der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder. I parentes ud for institutionen er angivet campus' beliggenhed.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

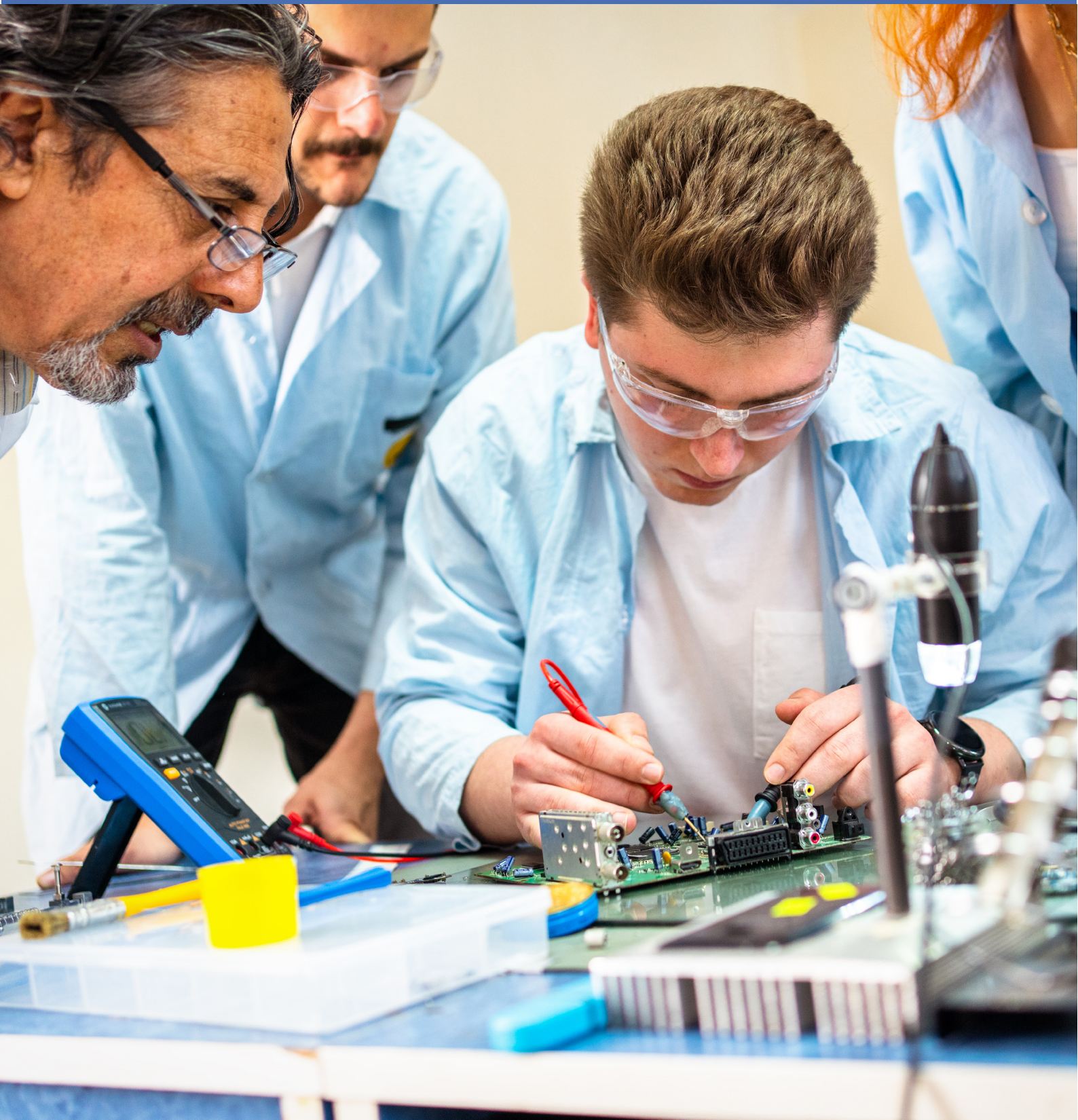
Tilgangen til andre institutioner for syddanske 2020-dimittender

Figuren viser hvor de elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse på gymnasier i Syddanmark og på Fyn i 2020, har påbegyndt en videregående uddannelse inden for 27 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. Andelen er beregnet ved at dividere antallet, der er startet uddannelse på den pågældende institution med det samlede antal dimittender i landsdelen (Syddanmark/Fyn), der er startet på en videregående uddannelse inden for 27 måneder. I parentes ud for institutionen er angivet campus' beliggenhed.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

METODE OG APPENDIKS

Metode, del 1

Data, der er anvendt til dette afsnit, er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, som Region Syddanmark har gennemført blandt elever, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse, på gymnasier og VUC'er i Syddanmark. Data er indsamlet i perioden 19. april 2023 til 10. maj 2023.

Udarbejdelse og distribution af spørgeskema

Spørgeskemaet er udarbejdet af Region Syddanmark. Der er blandt andet fundet inspiration i de analyser, der er henvist til på side 5.

Spørgeskemaet er pilottestet af fem gymnasieelever forud for udsendelse af spørgeskemaet, hvorefter der er foretaget enkelte justeringer af spørgeskemaet på baggrund af deres kommentarer. Besvarelsene fra pilottesten indgår ikke i analysen.

Spørgeskemaundersøgelsen er webbaseret og er distribueret med hjælp fra de syddanske gymnasier. Institutionerne har modtaget et link og en mulig følgetekst, som kunne deles med eleverne, men hvordan spørgeskemaet er distribueret, herunder om det er besvaret i timerne eller i elevernes fritid, har været op til det enkelte gymnasium. Vi kan derfor ikke med sikkerhed sige, at resultaterne er repræsentative for alle elever, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse på et syddansk gymnasium/VUC. Tabellen på næste side viser, hvor mange elever fra hvert gymnasium, der har besvaret spørgeskemaet. Fordelingen af respondenterne på en række baggrundsvariable ses på side 41.

Svarprocent og frasorterede besvarelser

Der er i alt 10.349 elever, der er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse i Syddanmark pr. december 2022. Dette tal inkluderer studerende på IB, hvor flere af eleverne ikke taler dansk og derfor ikke har kunnet besvare spørgeskemaet, der kun blev distribueret på dansk.

I analysen indgår besvarelser fra 1.401 elever. Der er alene tale om elever, som har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og som er i gang med sidste år af deres gymnasiale uddannelse (Stx, Hhx, Htx, Hf eller IB). Det giver en svarprocent på 13,5 pct. Dertil kommer 331 elever, der har svaret på nogle af spørgsmålene og 60 elever, der ikke er i gang med sidste år af Stx, Hhx, Htx, Hf eller IB. Disse 391 elever indgår ikke i analysen.

Gymnasier med én eller to respondenter er ikke medtaget ud fra en vurdering af, at der kan være fejl forbundet med disse besvarelser, fordi de næppe er distribueret til hele skolen. Det drejer sig om Allsundgymnasiet Sønderborg, Hf og VUC Fyn Svendborg, IBC International Business College Fredericia (Hf) og Varde Gymnasium (Stx). Der er ikke signifikant forskel mellem dem, som har besvaret hele spørgeskemaet og dem, som kun har besvaret dele af spørgeskemaet i forhold til hvilken bystørrelse byen, som de bor i, har, samt overvejelser om at læse videre. Dette styrker

analysens samlede robusthed. Der er dog en sammenhæng mellem gymnasietype og om spørgeskemaet er helt eller delvist gennemført samt bopælskommune og gennemførelse af spørgeskemaet. Sidstnævnte sammenhæng bygger på nogle små stikprøver for bestemte kommuner, fx Fanø og Hedensted, hvorfor ubalancen mellem gennemførelse af spørgeskema og bopælskommune ikke vurderes at have stor betydning for pålideligheden af analysens resultater.

Signifikanstests og kontrolvariable

For at teste sammenhæng mellem variable er der testet for signifikans ved OLS-regression (lineær regression) med relevante kontrolvariable på 95 pct. signifikansniveau. Følgende kontrolvariable er generelt anvendt: Køn, alder, forældres uddannelsesniveau, gymnasial uddannelse, bystørrelse og boligsituation. Ved sammenhænge med de unges gymnasiale uddannelse har vi kontrolleret for køn, alder, forældres uddannelsesniveau, bystørrelse og boligsituation. Alder er både behandlet som kategorisk og kontinuert variabel i signifikanstestene. Når der omtales sammenhænge i de lyseblå bokse undervejs i analysen, er der tale om statistisk signifikante sammenhænge på 95 pct. signifikansniveau.

Overrepræsentation af nogle grupper

Fordelingen af respondenter i spørgeskemaundersøgelsen i forhold til køn, alder, gymnasial uddannelse og bopælskommune er sammenholdt med data om bestandtal på de syddanske gymnasier fra uddannelsesstatistik.dk (Børne og Undervisningsministeriets datavarehus). Det ses, at der er en overrepræsentation af kvinder i forhold til mænd i undersøgelsen; en overrepræsentation af 19-20-årige og 21+ årige i forhold til 17-18-årige; en overrepræsentation af Stx- og Htx-elever i forhold til Hhx- og IB-elever; samt en overrepræsentation af fynske elever i forhold til sydjyske. Haderslev, Odense og særligt Svendborg som bopælskommuner er overrepræsenteret, mens Fredericia, Kolding, Nyborg, Tønder, Varde og Vejle kommuner er underrepræsenteret. Dette kan påvirke undersøgelsens resultater, når stikprøven ikke er repræsentativ i forhold til populationen på disse variable. Derfor skal der tages forbehold for dette, når ovenstående variable er en del af viste sammenhænge.

Kommentarer fra eleverne: Pres på vores skuldre

Ved udgangen af spørgeskemaet, havde respondenterne mulighed for at efterlade en kommentar. Her var der flere kommentarer om, at unge føler sig presset i deres valg af uddannelse. Analysens formål er ikke at opfordre eleverne til at tage en uddannelse, men er udarbejdet for at kortlægge, hvad der er vigtigt for eleverne i deres valg af uddannelse og studiested, så aktører på uddannelsesområdet i fællesskab kan gøre uddannelser, institutioner og studiebyer så attraktive for unge som muligt.

METODE, DEL 1

		Svar	Elever	Svarpct.			Svar	Elever	Svarpct.
Alsundgymnasiet Sønderborg	Stx	1	123	0,8%	Munkensdam Gymnasium	Stx	0	288	0,0%
Campus Vejle	Hf	3	72	4,2%	Nordfyns Gymnasium	Stx	17	117	14,5%
Campus Vejle	HHx	0	352	0,0%	Nyborg Gymnasium	Hf	2	59	3,4%
Det Blå Gymnasium Haderslev	Hhx	87	107	81,3%	Nyborg Gymnasium	Hhx	3	78	3,8%
Det Blå Gymnasium Sønderborg	Hhx	16	183	8,7%	Nyborg Gymnasium	IB	6	113	5,3%
Det Blå Gymnasium Tønder	Hhx	4	74	5,4%	Nyborg Gymnasium	Stx	6	142	4,2%
Deutsches Gymnasium	Stx	12	58	20,7%	Odense Katedralskole	Hf	44	68	64,7%
Esbjerg Gymnasium	Stx	32	153	20,9%	Odense Katedralskole	Stx	129	216	59,7%
Esbjerg Gymnasium	IB	4	14	28,6%	Oure Kostgymnasium	Stx	33	77	42,9%
Esbjerg Gymnasium	Hf	19	114	16,7%	Ribe Katedralskole	Hhx	4	41	9,8%
EUC Lillebælt	Htx	17	77	22,1%	Ribe Katedralskole	Htx	3	11	27,3%
EUC Syd, Haderslev	Htx	1	14	7,1%	Ribe Katedralskole	Hf	8	43	18,6%
EUC Syd, Sønderborg	IB		52	0,0%	Ribe Katedralskole	Stx	12	101	11,9%
EUC Syd, Sønderborg	Htx	6	35	17,1%	Rosborg Gymnasium & HF	Hf	0	113	0,0%
EUC Syd, Aabenraa	Htx	8	31	25,8%	Rosborg Gymnasium & HF	Stx	0	341	0,0%
EUC Syd, Tønder	Htx	1	9	11,1%	Rudolf Steiner-Skolen i Odense	Hf	0	10	0,0%
Fredericia Gymnasium	Hf	4	51	7,8%	Rybners	Hhx	11	243	4,5%
Fredericia Gymnasium	Stx	17	239	7,1%	Rybners	Htx	15	98	15,3%
FYNs HF + STX	Hf	0	47	0,0%	Rybners	Stx	22	192	11,5%
Faaborg Gymnasium	Stx	0	64	0,0%	Rødkilde Gymnasium	Stx	6	236	2,5%
Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole	Hhx	14	49	28,6%	Sct. Knuds Gymnasium	Stx	75	286	26,2%
Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole	Htx	5	13	38,5%	Svendborg Erhvervsskole & -Gymnasier	Hhx	17	151	11,3%
Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole	Hf	4	17	23,5%	Svendborg Erhvervsskole & -Gymnasier	Htx	13	59	22,0%
Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole	Stx	16	73	21,9%	Svendborg Gymnasium	Hf	60	74	81,1%
Haderslev Katedralskole	Hf	0	73	0,0%	Svendborg Gymnasium	Stx	131	267	49,1%
Haderslev Katedralskole	Stx	0	6	0,0%	Syddansk Erhvervsskole, Odense	Htx	29	211	13,7%
Haderslev Katedralskole	Stx	0	226	0,0%	Syddansk Erhvervsskole, Vejle	Htx	60	121	49,6%
Handelsgymnasiet Vestfyn	Hhx	0	53	0,0%	Sønderborg Statsskole	Hf	19	60	31,7%
HANSENBERG	Htx	0	69	0,0%	Sønderborg Statsskole	Stx	42	203	20,7%
HF & VUC FYN Glamsbjerg	Hf	0	10	0,0%	Studenterkurset i Toftlund	Stx*	0	31	0,0%
HF & VUC FYN Odense	Stx*	0	33	0,0%	TietgenSkolen (ELM)	Hhx	15	435	3,4%
HF & VUC FYN Odense	Hf	0	366	0,0%	Tornbjerg Gymnasium	Stx	44	130	33,8%
HF & VUC FYN Svendborg	Hf	1	49	2,0%	Tønder Gymnasium	Hf	0	69	0,0%
HF & VUC FYN Ærø	Hf	0	85	0,0%	Tønder Gymnasium	Stx	0	137	0,0%
IBC International Business College Fredericia	Hhx	0	160	0,0%	Varde Gymnasium	Hf	0	28	0,0%
IBC International Business College Fredericia	Hf	2	39	5,1%	Varde Gymnasium	Stx	1	124	0,8%
IBC International Business College Kolding	Hhx	27	268	10,1%	Varde Handelsskole og Handelsgymnasium	Hhx	3	75	4,0%
IBC International Business College Aabenraa	Hhx	28	136	20,6%	Vejen Business College	Hhx	8	73	11,0%
Kold Tekniske Gymnasium	Htx	12	71	16,9%	Vejen Gymnasium og HF	Hf	9	44	20,5%
Kolding Gymnasium, HF-Kursus og IB School	Hf	6	98	6,1%	Vejen Gymnasium og HF	Stx	15	140	10,7%
Kolding Gymnasium, HF-Kursus og IB School	IB	0	50	0,0%	Vestfyns Gymnasium	Stx	29	175	16,6%
Kolding Gymnasium, HF-Kursus og IB School	Stx	26	127	20,5%	VUC Syd, Haderslev	Hf	6	11	54,5%
Kolding HF og VUC	Hf	0	38	0,0%	VUC Syd, Sønderborg	Hf	22	27	81,5%
Middelfart Gymnasium & HF	Hf	5	30	16,7%	VUC Syd, Aabenraa	Hf	9	13	69,2%
Middelfart Gymnasium & HF	Stx	21	174	12,1%	VUC Vest, Esbjerg	Hf	15	19	78,9%
Midtfyns Gymnasium	Stx	12	134	9,0%	Aabenraa Statsskole	Hf	11	89	12,4%
Mulernes Legatskole	Hf	3	32	9,4%	Aabenraa Statsskole	Stx	13	178	7,3%
Mulernes Legatskole	Stx	18	185	9,7%	Andet gymnasium	Htx	7		

Tabellen viser hvor mange elever, der har besvaret spørgeskemaet fra hvert syddansk gymnasium opdelt på gymnasial uddannelse. Samtidig viser tabellen, hvor mange elever skolen havde pr. december 2022, der var i gang med deres sidste år. For skoler, hvor der var elever, der gik i et klassetrin over, hvad uddannelsen er normeret til, er disse medregnet som sidste år. Fx elever i gang med 4. år på Htx. På de 3-årige Hf er både 2.hf og 3.hf medtaget. *2-årig Stx.

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk og Region Syddanmark

Tabellerne nedenfor viser fordelingen af stikprøven (1.401 respondenter) i forhold til en række baggrundsvariable. Hvis andelene i den enkelte tabel ikke summerer til 100 pct., skyldes det afrundinger.

Respondenternes køn

	Antal	Andel
Kvinder	876	62,5 %
Mænd	494	35,3 %
Andet	15	1,1 %
Ønsker ikke at oplyse	16	1,1 %

Respondenternes alder

	Antal	Andel
17-18-årige	379	27,1 %
19-20-årige	949	67,7 %
21+-årige	71	5,1 %
Uoplyst alder	2	0,1 %

Respondenternes igangværende gymnasiale uddannelse

	Antal	Andel
Stx	728	52,0 %
Hf	249	17,8 %
Htx	177	12,6 %
Hhx	237	16,9 %
IB	10	0,7 %

Respondenternes bopæl - landsdel

	Antal	Andel
Elever bosiddende på Fyn	729	52,0 %
Elever bosiddende i Sydjylland	649	46,3 %
Uoplyst (syddansk) beliggenhed	23	1,6 %

Respondenternes bopælsituation

	Antal	Andel
Bor med begge forældre	858	61,2 %
Bor primært hos den ene forælder	322	23,0 %
Bor med væрге	7	0,5 %
Flyttet hjemmefra før gymnasiestart	57	4,1 %
Flyttet hjemmefra efter gymnasiestart	152	10,9 %
Har aldrig boet med forældre/væрге	5	0,4 %

Forældres/værges uddannelse*

	Antal	Andel
Grundskole	64	0,05 %
Gymnasial uddannelse	112	8,0 %
Erhvervsuddannelse	160	11,4 %
Kort videregående	109	7,8 %
Mellemlang videregående	360	2,6 %
Lang videregående	283	20,2 %
Ved ikke	99	0,7 %
Bor ikke sammen med forældre/væрге	214	15,3 %

Respondenternes bopælskommune

	Antal	Andel
Assens	38	2,7 %
Billund	39	2,8 %
Esbjerg	121	8,6 %
Faaborg-Midtfyn	45	3,2 %
Fanø	6	0,4 %
Fredericia	28	2 %
Haderslev	94	6,7 %
Hedensted	11	0,8 %
Kerteminde	26	1,9 %
Kolding	55	3,9 %
Langeland	17	1,2 %
Middelfart	39	2,8 %
Nordfyns	22	1,6 %
Nyborg	20	1,4 %
Odense	308	22,0 %
Svendborg	214	15,3 %
Sønderborg	110	7,9 %
Tønder	11	0,8 %
Varde	12	0,9 %
Vejen	42	3,0 %
Vejle	60	4,3 %
Aabenraa	71	5,1 %
Uden for de nævnte kommuner**	12	0,9 %

**Ingen respondenter angav, at de boede i Herning, Horsens, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern eller Ærø kommuner. "Uden for de nævnte kommuner" dækker derfor ikke over disse kommuner.

Respondenternes bopæl - bystørrelse

	Antal	Andel
Største by i kommunen	683	48,8 %
Byer med over 3.000 indbyggere	177	12,6 %
Byer med 2.000-2.999 indbyggere	81	5,8 %
Byer med 1.000-1.999 indbyggere	153	10,9 %
Byer med 200-999 indbyggere	202	14,4 %
Uden for byer med 200 indbyggere	102	7,3 %
Bor ikke i en af de nævnte kommuner ***	3	0,2 %

***Nævnte kommuner er de syddanske kommuner samt Hedensted, Herning, Horsens, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern.

*Der er spurgt til det højeste uddannelsesniveau blandt den eller de forældre eller væрге, eleven bor sammen med.

Metode, del 2

Data, der er anvendt til dette afsnit, er registerdata fra Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik.

Der er tale om tilgang til den pågældende uddannelsesinstitution. Det vil sige, at tallene ikke siger noget om fx søgningen til uddannelsesinstitutionerne. I data indgår kun den første uddannelse, som eleven starter på efter at have fuldført sin gymnasiale uddannelse. Hvis eleven er droppet ud, tæller vedkommende derfor fortsat med - og vedkommende tæller kun med det første sted efter gymnasiet, hvor vedkommende startede uddannelse.

Kun data for tilgangen frem til 1. oktober 2022 er tilgængelig.

Med undtagelse af figuren øverst side 34, er kun elever, der har påbegyndt en uddannelse inden for 27 måneder efter fuldført gymnasial uddannelse, medtaget. Dette er valgt, så elever, der har holdt to hele sabbatår samt sommerferie efter gymnasiet indgår i tallene.

Ligeledes med undtagelse af figuren øverst side 34, er kun optag på videregående uddannelser medtaget. Det vil sige korte videregående uddannelser, mellem-lange videregående uddannelse, lange videregående uddannelser og PhD'er.

På grund af diskretioneringshensyn er det ikke muligt at medtage celler med færre end fem elever. Derfor vil der nogle steder være angivet et antal elever som "uoplyst". I figuren øverst side 34 er nogle dimittenders status angivet som "ukendt". Dette er dimittender, hvor det ikke er angivet, om/hvilken uddannelsesinstitution, de har påbegyndt. Dette inkluderer også personer, der ikke har påbegyndt en uddannelse, herunder dem, der holder sabbatår.

Tabellen til højre viser inddelingen af institutioner i typer, som er anvendt i analysen.

Institution	Type
Arkitektskolen Aarhus	Andet
Copenhagen Business School	Universitet
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	Andet
Danmarks Tekniske Universitet	Universitet
Den Danske Scenekunstscole	Andet
Den Frie Lærerskole	Andet
Designskolen Kolding	Andet
Det Jyske Musikkonservatorium	Andet
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium	Andet
Det Kongelige Akademi	Andet
Erhvervsakademi Dania	Erhvervsakademi
Erhvervsakademi MidtVest	Erhvervsakademi
Erhvervsakademi SydVest	Erhvervsakademi
Erhvervsakademi Aarhus	Erhvervsakademi
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy	Erhvervsakademi
Flyvevåbnets Officersskole	Andet
Fredericia Maskinmesterskole	Andet
IBA Erhvervsakademi Kolding	Erhvervsakademi
IT-Universitetet i København	Universitet
Kriminalforsorgens Uddannelsescenter	Andet
Københavns Erhvervsakademi (KEA)	Erhvervsakademi
Københavns Professionshøjskole	Professionshøjskole
Københavns Universitet	Universitet
Maskinmesterskolen København	Andet
Pharmakon	Andet
Politiskolen	Andet
Professionshøjskolen Absalon	Professionshøjskole
Professionshøjskolen UC Syddanmark	Professionshøjskole
Professionshøjskolen University College Nordjylland	Professionshøjskole
Professionshøjskolen VIA University College	Professionshøjskole
Roskilde Universitet	Universitet
Svendborg International Maritime Academy, SIMAC	Andet
Syddansk Musikkonservatorium	Andet
Syddansk Universitet	Universitet
Søværnets Officersskole	Andet
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	Professionshøjskole
Zealand Sjællands Erhvervsakademi	Erhvervsakademi
Aalborg Universitet	Universitet
Aarhus Maskinmesterskole	Andet
Aarhus Universitet	Universitet

Appendiks

De følgende tabeller viser, hvor 2020-dimittenderne fra gymnasiale uddannelser i kommunerne er startet videregående uddannelser inden for 27 måneder efter gymnasiet. Tre syddanske kommuner (Fanø, Kerteminde og Langeland) er ikke med, da det ikke er muligt at tage en gymnasial uddannelse i disse kommuner.

	Assens	Billund	Esbjerg	Fredericia
Copenhagen Business School - Handelshøjskolen			1,0%	3,6%
Danmarks Tekniske Universitet			1,8%	
Erhvervsakademi Dania				
Erhvervsakademi SydVest		3,9%	9,0%	
Erhvervsakademi Aarhus		7,1%	3,8%	4,6%
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy			1,0%	1,7%
Fredericia Maskinmesterskole			5,6%	1,7%
IBA Erhvervsakademi Kolding				4,0%
Københavns Erhvervsakademi (KEA)				1,7%
Københavns Professionshøjskole			0,7%	
Københavns Universitet	4,0%		3,5%	2,6%
Professionshøjskolen Absalon				
Professionshøjskolen UC Syddanmark		11,0%	21,2%	4,0%
Professionshøjskolen University College Nordjylland			0,7%	
Professionshøjskolen VIA University College (Vestjylland)			1,0%	
Professionshøjskolen VIA University College (Østjylland)		9,4%	3,3%	5,0%
Roskilde Universitet				
SIMAC			0,7%	
Syddansk Universitet (Fyn)	32,2%	9,4%	9,4%	12,9%
Syddansk Universitet (Sydjylland)			3,1%	2,3%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Fyn)	30,9%	7,9%	2,6%	9,6%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Sydjylland)		10,2%	0,7%	12,2%
Aalborg Universitet (Nordjylland)			3,8%	4,0%
Aalborg Universitet (Sydjylland)			3,6%	
Aarhus Universitet (Østjylland)	14,1%	19,7%	19,3%	23,1%
Uoplyst	18,8%	21,3%	4,3%	7,3%
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabellen viser, hvor 2020-dimittender fra gymnasiale uddannelser beliggende i kommunerne er startet videregående uddannelser inden for 27 måneder efter gymnasiet. I parentes er angivet hvilken landsdel, uddannelsesinstitutionen ligger i. "Uoplyst" dækker over studerende, der er startet videregående uddannelse, men som er diskretioneret på grund af få elever. Det vil også sige, at der ikke vil fremgå en procentsats ud for en institution, hvis der er færre end fem elever, der er startet på den pågældende institution. Listen over institutioner er derfor ikke nødvendigvis udtømmende.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

APPENDIKS

	Faaborg-Midtfyn	Haderslev	Kolding	Middelfart
Copenhagen Business School - Handelshøjskolen				
Danmarks Tekniske Universitet			1,7%	
Erhvervsakademi Dania				
Erhvervsakademi SydVest				
Erhvervsakademi Aarhus		2,9%	6,2%	
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy				
Fredericia Maskinmesterskole				
IBA Erhvervsakademi Kolding		7,0%	6,4%	
Københavns Erhvervsakademi (KEA)				
Københavns Professionshøjskole			1,5%	
Københavns Universitet	6,2%	4,1%	3,9%	6,4%
Professionshøjskolen Absalon				
Professionshøjskolen UC Syddanmark		18,6%	8,1%	
Professionshøjskolen University College Nordjylland			1,5%	
Professionshøjskolen VIA University College (Vestjylland)				
Professionshøjskolen VIA University College (Østjylland)		5,4%	8,1%	9,6%
Roskilde Universitet				
SIMAC				
Syddansk Universitet (Fyn)	38,0%	11,6%	11,2%	18,1%
Syddansk Universitet (Sydjylland)			4,1%	
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Fyn)	28,7%	7,4%	6,2%	16,0%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Sydjylland)		2,9%	3,7%	
Aalborg Universitet (Nordjylland)	3,9%	2,5%	8,1%	
Aalborg Universitet (Sydjylland)				
Aarhus Universitet (Østjylland)	7,8%	22,3%	20,6%	24,5%
Uoplyst	15,5%	12,0%	6,6%	25,5%
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabellen viser, hvor 2020-dimitterende fra gymnasiale uddannelser beliggende i kommunerne er startet videregående uddannelser inden for 27 måneder efter gymnasiet. I parentes er angivet hvilken landsdel, uddannelsesinstitutionen ligger i. "Uoplyst" dækker over studerende, der er startet videregående uddannelse, men som er diskretioneret på grund af få elever. Det vil også sige, at der ikke vil fremgå en procentsats ud for en institution, hvis der er færre end fem elever, der er startet på den pågældende institution. Listen over institutioner er derfor ikke nødvendigvis udtømmende.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

APPENDIKS

	Nordfyns	Nyborg	Odense	Svendborg
Copenhagen Business School - Handelshøjskolen			3,3%	4,6%
Danmarks Tekniske Universitet			1,3%	1,9%
Erhvervsakademi Dania				
Erhvervsakademi SydVest				
Erhvervsakademi Aarhus				
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy			0,7%	
Fredericia Maskinmesterskole				
IBA Erhvervsakademi Kolding				
Københavns Erhvervsakademi (KEA)			0,6%	
Københavns Professionshøjskole			1,4%	1,9%
Københavns Universitet		5,9%	5,6%	10,9%
Professionshøjskolen Absalon			0,7%	
Professionshøjskolen UC Syddanmark			1,7%	
Professionshøjskolen University College Nordjylland				
Professionshøjskolen VIA University College (Vestjylland)				
Professionshøjskolen VIA University College (Østjylland)			0,9%	1,9%
Roskilde Universitet				1,4%
SIMAC			3,1%	5,7%
Syddansk Universitet (Fyn)	46,9%	30,0%	38,5%	18,6%
Syddansk Universitet (Sydjylland)			1,6%	
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Fyn)	30,2%	32,9%	28,3%	25,7%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Sydjylland)			0,5%	
Aalborg Universitet (Nordjylland)			1,4%	3,3%
Aalborg Universitet (Sydjylland)				
Aarhus Universitet (Østjylland)	8,3%	8,8%	6,4%	14,2%
Uoplyst	14,6%	22,4%	3,3%	9,8%
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabellen viser, hvor 2020-dimitterende fra gymnasiale uddannelser beliggende i kommunerne er startet videregående uddannelser inden for 27 måneder efter gymnasiet. I parentes er angivet hvilken landsdel, uddannelsesinstitutionen ligger i. "Uoplyst" dækker over studerende, der er startet videregående uddannelse, men som er diskretioneret på grund af få elever. Det vil også sige, at der ikke vil fremgå en procentsats ud for en institution, hvis der er færre end fem elever, der er startet på den pågældende institution. Listen over institutioner er derfor ikke nødvendigvis udtømmende.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

APPENDIKS

	Sønderborg	Tønder	Varde	Vejen
Copenhagen Business School - Handelshøjskolen	3,3%			
Danmarks Tekniske Universitet				
Erhvervsakademi Dania				
Erhvervsakademi SydVest	4,3%	3,0%	9,0%	4,6%
Erhvervsakademi Aarhus	5,4%	6,0%	9,0%	4,6%
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy				
Fredericia Maskinmesterskole				
IBA Erhvervsakademi Kolding		5,0%		3,9%
Københavns Erhvervsakademi (KEA)				
Københavns Professionshøjskole	2,8%	2,5%		
Københavns Universitet	4,1%	2,5%		
Professionshøjskolen Absalon				
Professionshøjskolen UC Syddanmark	14,3%	17,9%	28,4%	14,5%
Professionshøjskolen University College Nordjylland	1,5%			
Professionshøjskolen VIA University College (Vestjylland)				
Professionshøjskolen VIA University College (Østjylland)	5,1%	9,0%		9,9%
Roskilde Universitet				
SIMAC				
Syddansk Universitet (Fyn)	13,3%	7,5%	7,5%	8,6%
Syddansk Universitet (Sydjylland)	5,4%	4,5%	3,7%	3,3%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Fyn)	6,6%		4,5%	6,6%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Sydjylland)		2,5%		9,2%
Aalborg Universitet (Nordjylland)	6,4%	4,5%		3,3%
Aalborg Universitet (Sydjylland)				
Aarhus Universitet (Østjylland)	18,1%	26,4%	17,9%	24,3%
Uoplyst	9,4%	9,0%	20,1%	7,2%
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabellen viser, hvor 2020-dimitterende fra gymnasiale uddannelser beliggende i kommunerne er startet videregående uddannelser inden for 27 måneder efter gymnasiet. I parentes er angivet hvilken landsdel, uddannelsesinstitutionen ligger i. "Uoplyst" dækker over studerende, der er startet videregående uddannelse, men som er diskretioneret på grund af få elever. Det vil også sige, at der ikke vil fremgå en procentsats ud for en institution, hvis der er færre end fem elever, der er startet på den pågældende institution. Listen over institutioner er derfor ikke nødvendigvis udtømmende.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

APPENDIKS

	Vejle	Ærø	Aabenraa
Copenhagen Business School - Handelshøjskolen	2,3%		
Danmarks Tekniske Universitet	2,0%		
Erhvervsakademi Dania	0,7%		
Erhvervsakademi SydVest			4,5%
Erhvervsakademi Aarhus	8,6%		3,9%
Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy	1,2%		
Fredericia Maskinmesterskole			
IBA Erhvervsakademi Kolding	4,0%		4,2%
Københavns Erhvervsakademi (KEA)			
Københavns Professionshøjskole			2,1%
Københavns Universitet	4,2%		3,3%
Professionshøjskolen Absalon			
Professionshøjskolen UC Syddanmark	2,2%		18,9%
Professionshøjskolen University College Nordjylland	1,9%		
Professionshøjskolen VIA University College (Vestjylland)			
Professionshøjskolen VIA University College (Østjylland)	9,7%		7,5%
Roskilde Universitet			
SIMAC			
Syddansk Universitet (Fyn)	5,3%		9,6%
Syddansk Universitet (Sydjylland)	1,4%		
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Fyn)	2,3%		7,5%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Sydjylland)	9,1%		
Aalborg Universitet (Nordjylland)	6,3%		5,7%
Aalborg Universitet (Sydjylland)			
Aarhus Universitet (Østjylland)	32,4%		22,8%
Uoplyst	6,3%	100%	10,2%
Total	100 %	100 %	100 %

Tabellen viser, hvor 2020-dimitterende fra gymnasiale uddannelser beliggende i kommunerne er startet videregående uddannelser inden for 27 måneder efter gymnasiet. I parentes er angivet hvilken landsdel, uddannelsesinstitutionen ligger i. "Uoplyst" dækker over studerende, der er startet videregående uddannelse, men som er diskretioneret på grund af få elever. Det vil også sige, at der ikke vil fremgå en procentsats ud for en institution, hvis der er færre end fem elever, der er startet på den pågældende institution. Listen over institutioner er derfor ikke nødvendigvis udtømmende.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

Regional Udvikling
Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

<https://regionsyddanmark.dk/regional-udvikling/analyser>